БУХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят-Монголой

ҮНЭН

КПСС-эй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй, КПСС-эй Улан-Удын горкомой орган.

№ 9 (6444)
ЯНВАРИИН 13
ВТОРНИК
1953 он

Сэн 20 мүнгэн.

МҮНӨӨДЭРЭЙ НОМЕРТО:

Модо бэлэдхэлэй темпые эрид дээшэлүүлхэ

1951—1955 онуудта СССР-ые хүгжөөхэ талаар Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин XIX съездын баталан абаһан директивэнүүд соо ой модоной промышленностиие хүгжөөхэ тухай «Үйлэдбэриин эмхидхэл ба механизмуудые ашаглалга һайжаруулжа, модо бэлэдхэл дээрэ ажалай бүтээсын дээшэлэлтэ хангаха. Модо бэлэдхэлые хүгжөөхэ шэнэ районуудта табанжэл соо модо хюрөөдэхэ заводуудай хүсые ашаглалгада оруулха ябадал урдахи табанжэлэй сасуулбал, тухайлхада, 8 дахин ехэ болгохо» гэжэ заагдана.

Энэ заабаринуудые бодото дээрэнь бэелүүлхэ арга боломжо ой модоной промышленностиин предприятинуудта хүсэд бии. Энэ хадаа ой модоор угаа баялиг манай республикын жэшээ дээрэ эли тодоор харагдана. Һүүлэй жэлнүүдтэ республикын ой модоной промышленностиин предприятинууд орон соо соо бүтээгдэһэн шэнэ шэнэ эрхим маркын автомашинануудаар, тракторнуудаар, нүүдэл электростанцинуудаар, электрохюрөөнүүдээр болон бусад түхеэрэлгэнүүдээр зэбсэглэгдээ. Энээнэй ашаар манай республикын леспромхозууд 1952 ондо модо отололгын 94 процент, таллуулгын 74 процент, шэрэлгын 81 процент механизацилаа.

Мүн леспромхозууд модо бэлэдхэлэй техникые шудалһан мэргэжэлтэй хүдэлмэрилэгшэдөөр, мастернуудаар, инженерно-техническэ кадрнуудаар олоор хангагдаа.

Тэрэшэлэн модошодто культурно-ажаһуудалай ба гэр байрын шухала услови бии болгогдожо байна. Жэшээлхэдэ, шэнэ табанжэлэй турша соо гансахан Улан-Удэ городто, «Бурмонголлес» трестын захиргаанай томо гэр, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдэй ба албахаагшадай һууха байрын гэрнүүд, шэнээр эмхидхэгдэхэ лесотехническэ техникумэй һуралсалай ба байрын гэрнүүд баригдаха юм. Тэрээнһээ гадна леспромхозуудта, лесоучастогуудта олон тооной гэр байранууд, клубууд, магазинуудай ба эдеэ хоолой гэрнүүд баригдахаар хараалагдана.

Бурят-Монголой модошод партиин, гүрэнэй ехэ туһаламжаар зоригжон модо бэлэдхэхэ, зөөхэ хүдэлмэриие жэлһээ жэлдэ үргэдхэжэ байна. Үнгэрэгшэ жэлдэ агуу ехэ коммунизмын барилгануудта, нүүрһэнэй промышленностьда, түмэр замые заһабарилгада, 1951 онойхиһоо 160 мянган кубометр модо ехээр ябуулһан байна. Тэрэ тоодо Эрийскэ, Баруун-Тарбагатайн ба бусад леспромхозууд түсэбөө холо үлүүлэн дүүргээ.

Мүнөө леспромхозуудай модошод түрүүлэн ябажа байһан Эрийскэ леспромхозой коллективэй уряагаар 1952—1953 онуудай модо бэлэдхэхэ сезонно түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө социалистическэ мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлнэ.

Гэхэ зуура, республикын ой модоной промышленностиин зарим предприятинуудай муугаар хүдэлмэрилдэгэй гэмээр «Бурмонголлес» трестын системэ бүхы дээрээ үшөөл гээгдэһэн зангаараа байна. Жэшээлхэдэ, 1952 оной IV кварталай түсэбые модо отололгоор 91 процент, таллуулгаар 98 процент, шэрэлгээр миил 80 процент дүүргээ. Мүн олонхи леспромхозууд январиин түрүүшын үдэрнүүдэй графигые дүүргээгүй байха юм.

Иимэ ушар юун дээрэһээ болоноб гэхэдэ, леспромхозуудта, түбхын түрүүндэ бии байһан техникэ дүүрэн ашаглагданагүй, ажалай бүтээсые дээшэлүүлхын түлөө түрүүшүүлэй дүй дүршэл дэлгэрүүлхын түлөө оролдолго гаргагданагүй, хүдэлмэришэдэй, илангаяа, колхозуудһаа ерэһэн сезоннигуудай хүдэлмэри һайнаар зохилдуулан эмхидхэгдэнэгүй. Жэшээнь, Шулуутайн леспромхоздо нүүдэл электростанцинуудай 47 процентнь, тракторнуудай — 52 процентнь, автомашинануудай —32 процентнь модо бэлэдхэлэй хүдэлмэридэ ашаглагданагүй. Черемуховска, Сэлэнгын леспромхозуудта сезоннигуудай ажал муугаар эмхидхэһэнһээнь болложо тэдэнэрэй ажалайнь бүтээсэ тон бага байна.

Зарим леспромхозуудта хүдэлмэришэдэй культурно-ажаһуудалай услови байгуулагданагүй. Жэшээлхэдэ, дээрэ дурсагдаһан Шулуутайн леспромхозой Тамахтай гэжэ модо бэлэдхэлэй утастогта колхознигуудсезоннигууд муу, хүйтэн байрануудта байна. Тус леспромхозой ОРС ажалшадые хэрэгтэй эд тэвараар гүйсэд ханганагүй. Энэ леспромхозой директор нүхэр Шостагай ба тэрэниие политическэ талаар орлогшо нүхэр Герасимовай иимэ баримтануудтай эбсэжэ байһаниинь гайхалтай. Мүн иимэрхүү ябадалнууд Байгалай, Сэлэнгын леспромхозуудта үзэгдэнэ. Иимэнүүд дутагдалнууд хадаа модо бэлэдхэлэй түсэбые дүүргэхэ хэрэгтэ тон ехэ һаад ушаруулна. Эдэниие усадхахын тула леспромхозуудай хүтэлбэрилэгшэд, партийна болон профсоюзна организацинууд дары хэмжээ абаха ёһотой.

Манай газетын мүнөөдэрэй номерто модошодой дунда мүрысөө үүсхэһэн Эрийскэ леспромхозой түрүүшүүл абаһан уялгаяа хайшан гэжэ дүүргэжэ байһан тухайгаа хөөрэжэ үгэнэ. Энэ леспромхозой хүдэлмэришэд техникэ хүсэдөөр ашаглаһанай, түрүү метод хэрэглэһэнэй ашаар ехэ амжалта туйлаа юм.

Эгээн түрүүн бүхы леспромхозуудта механизмуудые дүүрэн ашаглаха, ажалай бүтээсые эрид дээшэлүүлхэ гээшэ ой модоной предприятинуудай хүтэлбэрилэгшэдэй, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдэй ба партийна, комсомольско, профсоюзна организацинуудай нангин уялга болоно.

Хүдэлмэришэдэй дунда ниитэ-политическэ, культурна хүдэлмэри зүбөөр эмхидхэһэнһээ модо бэлэдхэлэй хүдэлмэриин амжалта ехээр дулдыдаха байна. Иимэһээ, партиин айкомууд, леспромхозуудай хүтэлбэрилэгшэд, партийна ба профсоюзна организацинууд хадаа хүдэлмэришэдэй дунда партиин XIX съездын материалнуудые үргэнөөр тайлбарилан ойлгуулжа, тэрэнэй үндэһөөр социалистическэ мүрысөө дэлгэрүүлэн, түрүү дүй дүршэлые бүгэдын шадабари болгохо ябадалда ёһотой анхаралаа табижа, энэ жэлэй модо бэлэдхэлые болзорһоонь урид эрхим шанартайгаар дүүргэжэ **«арадай ажахын ургажа байгаа хэрэглэлнүүдһээ ой модоной промышленностиин хожомдожо ябаһые усадхаха»** гэжэ партиин XIX съездын директивэнүүд соо хараалагдаһан заабаринуудые манай республикын ой модоной промышленностиин бүхы ажалшад заатагүй бэелүүлхэ уялгатай.

Пропагандистнуудай саг үргэлжын семинар

Партиин Бичурын айкомой дэргэдэ пропагандистнуудай саг үргэлжын семинарай хоёр үдэрэй занятиүнгэргэгдэбэ. Семинарта хабаадагшад партиин XIX съездын материалнуудаар хэдэн лекцинүүдые шагнаһан байна. КПСС-эй обкомой пропаганда ба агитациин секторые даагша нүхэр Богданов «СССР дотор социализмын экономическа проблемэнүүд» гэжэ нүхэр Сталинай гениальна зохёолоор лекциуншаа.

Һүүлээрнь пропагандистнууд хүдэлмэрингөө дүй дүршэл тухай хөөрэлдөө.

В. Оноев.

Колхозой коммунистнуудай һуралсал

Курумканай аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой партийна эхин организациин дэргэдэ эмхидхэгдэһэн политһургуулиин һурагшад партиин XIX съездын материалнуудые шудалжа байна.

Тэдэнэр съездын түгэсхэлэй заседани дээрэ нүхэр Сталинай хэлэһэн үгые, табадахи табанжэлэй түсэб тушаа партиин XIX съездын директивэнүүдые шудалжа дүүргээд, партиин шэнэ Устав мүнөө шудалжа байна.

Б. Будиев.

Шүүбэринүүдэй тираж

Гүрэнэй 3-процентнэ шүүбэритэ урьһаламжын шүүбэринүүдэй ээлжээтэ тираж Москвада январиин 30-да болохонь.

Тус тиражда, урьһаламжын дүрбэн разрядта, 18.600.800 түхэригэй 34.000 шүүбэринүүд наадалсаха байна. (ТАСС).

Түрэл орон доторнай

„СССР дотор социализмын экономическа проблемэнүүд" гэжэ нүхэр И. В. Сталинай зохёолые шудална

ЧИТА. Хүдөөгэй пропагандистнуудай семинар партиин обкомдо боложо дүүрэбэ, тэрээн дээрэ 150 хүн байлсаба. Семинарта хабаадагшад «СССР дотор социализмын экономическа проблемэнүүд» гэжэ нүхэр Сталинай гениальна зохёол ба партиин XIX съездын шиидхэбэринүүд тухай, мүн занятинуудые үнгэргэхэ методико тушаа лекцинүүдые шагнаба.

ПЕТРОПАВЛОВСК. Партиин горкомой эмхидхэһэн партийно-ажахын эдэбхитэдэй семинарай занятинууд эндэ эхилбэ. Семинарта хабаадагшад «СССР дотор социализмын экономическа проблемэнүүд» гэжэ нүхэр Сталинай зохёолые шудалха байна.

Семинарай программа табан һараар зохёогдобо.

КЛАЙПЕДА. Литвагай компартиин областной комитедэй эмхидхэһэн, областиин пропагандистнуудай семинар хүдэлмэрээ дүүргэбэ.

«СССР дотор социализмын экономическа проблемэнүүд» гэжэ нүхэр Сталинай зохёолдо ба КПСС-эй XIX съездын материалнуудта зорюулагдаһан лекцинүүдые семинарта хабаадагшад соносэбо.

ПОЛОЦК. Партиин городской комитет «СССР дотор социализмын экономическа проблемэнүүд» гэжэ нүхэр Сталинай зохёолдо зорюулагдаһан лекцинүүдые уншалга эмхидхээ.

«СССР дотор социализмын экономическа проблемэнүүд» гэжэ нүхэр Сталинай гениальна зохёолдо ба партиин XIX съездын шиидхэбэринүүдтэ зорюулагдаһан хоёр мянга гаран лекцинүүд областьдо уншагдаа.

ТОМСК. Партиин райкомуудай секретарьнуудай семинар КПСС-эй обкомдо боложо дүүрэбэ. «СССР дотор социализмын экономическа проблемэнүүд» гэжэ нүхэр Сталинай гениальна зохёол, партиин XIX съездын шиидхэбэринүүд тухай лекцинүүд семинар дээрэ уншагдаа.

Семинарта хабаадагшад съездын шиидхэбэринүүдтэй зохилдуулан партийна хүдэлмэриин бодото асуудалнуудые зүбшэн хэлсэбэ.

Январиин 9. (ТАСС).

Нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгалтада бэлэдхэнэ

КИЕВ. Городой 42 мянга шахуу агитаторнууд, олон мянган пропагандистнууд һунгалтын Дүримые ажалшадта тайлбарилна, партиин XIX съездын шиидхэбэринүүд тухай, «СССР дотор социализмын экономическа проблемэнүүд» гэжэ нүхэр И. В. Сталинай гениальна зохёол тухай хөөрэлдөөнүүдые ба элидхэлнүүдые хэнэ.

Областной, городской ба районно Соведүүдтэ һунгаха һунгалтын талаар һунгуулиин участково комиссиин составта кандидадуудые дэбжүүлгэ предприятинуудта, эмхи зургаануудта ба һуралсалай заведенинүүдтэ угаа ехэ патриотическа дэбжэлтын оршон байдалда эхилээ.

СТАЛИНГРАД. Нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгалта тухай, Сталинска Конституци тухай хөөрэлдөөнүүд городой агитпунктнуудта үнгэргэгдэнэ, партиин XIX съездын дүнгүүд тухай, «СССР дотор социализмын экономическа проблемэнүүд» гэжэ нүхэр И. В. Сталинай зохёол тухай, уласхоорондын байдал тухай элидхэлнүүд ба лекцинүүд уншагдана. Һунгагшад шэнэ газетэнүүдые ба журналнуудые уншахаяа сугларна.

1500 агитаторнууд Тракторзаводской районой һунгагшадай дунда ойлгууламжын хүдэлмэри ябуулна.

Сталинградай дэргэдэ немецко-фашистска сэрэгүүдэй бута сохигдоһоор 10 жэлэй ой февралиин 2-тэ болохоёо байһан тухай агитаторнуудай хөөрэлдөөнүүд олон агитпунктнуудта үнгэргэгдөө.

Һаалишадта ажалай нэмэлтэ түлэбэри үгтэбэ

СУМЫ. Январиин 9. (ТАСС). Лебединскэ районой Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой һаалишадта нэмэлтэ түлэбэри үгтэнэ. Социалистическэ Ажалай Герой һаалиша Мария Савченко ехэ амжалта туйлаа. Найман үнеэдһээ тус бүри 6.940 литр һү һаажа, түсэбтэ даалгабаряа ехээр үлүүлэн дүүргэбэ. Тэрээндэ нэмэлтэ түлэбэри болгон 5432 литр һү үгтэбэ.

Мария Савченкын һурагшад Лебединскэ районһоо ондоо тээшье олон бии. Тэдэнэй дундаһаа, Глинскэ районой Сталинай нэрэмжэтэ колхозой һаалишан Евдокия Демянец даажа абаһан 9 үнеэнһээ һү һааха нормоёо хоёр дахин шахуу үлүүлэн дүүргэжэ, нэмэлтэ түлэбэридэ 6600 литр һү абаба.

Тосхониие газификацилга

АЛЕКСЕЕВО. (Чкаловска область). (ТАСС). Алексеево тосхоной газова сетиие һэльбэн шэнэдхэлгын хүдэлмэринүүд дүүрэбэ. Саг зуурын сеть саг үргэлжын болгогдоо. Алексеево гэжэ районно центрын бүхы гэр байранууд газаар дулаасуулагдана. Столово, пекарни, бани, больница ба культурно-ажаһуудалай бусад эмхи зургаанууд газифицировалэгдээ.

Олон удаан жэл ажаллаһанай түлөө шан түлэгдэнэ

«Хакасоуголь» трестын (Красноярска хизаар) предприятинуудта олон удаан жэл ажаллаһанайнь түлөө горнягуудта шан түлэгдэжэ эхилээ.

Литовско ССР. «Пяргале» гэжэ каунасска турбинна заводой коллектив гурбадахи кварталда амжалтатайгаар хүдэлмэрилһэнэй түлөө ССР Союзай Министрнүүдэй Соведэй дамжуулгын Улаан тугта хүртэһэн байгаа.

Тус завод жэлэйнгээ программые болзорһоонь урид дүүргээ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ. нормоёо 300—350 процент дүүргэдэг эрхим хабсарагшад В. Петренко (зүүн гарһаа) ба А. Ременчюс гэгшэд турбина хабсаржа байна.

ТАСС-эй фотохронико.

Нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгалтада бэлэдхэл

Колхозник—агитатор

Заиграйн аймагай «Улаан-Эрхирик» гэжэ томодхогдоһон колхоздо нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгалтануудта бэлэдхэлэй хүдэлмэри үдэр бүри үргэдэнэ. Мүнөө эндэ 30 гаран агитаторнууд нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгалтануудай Дүрим ба партиин XIX съездын материалнуудые колхознигуудта тайлбарилна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: тус колхозой барилгын бригадын бригадир, агитатор-коммунист К. Халбаев һунгалтанууд тухай асуудалаар ээлжээтэ хөөрэлдөө нүхэр Галсановай гэртэ колхознигуудтай үнгэргэжэ байна.

М. Минеевэй фото.

Колхозно агитаторнуудай эдэбхи

ТОРИ. **(Телефоноор абтаба).** Ажалшадай депутадуудай нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгалтануудта бэлэдхэлтэй дашарамдуулан аймагай колхозуудай болон эмхи зургаануудай партийна организацинууд агитационно-ойлгууламжын хүдэлмэриие бүри шангадхаба. Партийна эхин организацинуудай олон тоото агитаторнууд Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин XIX съездын түүхэтэ документнүүдые, нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгалтанууд тухай Дүримые һунгагшадай дунда үргэнөөр тайлбарилна.

«Улаан-Тори» гэжэ хүдөө ажахын артелиин партийна эхин организациин (секретарьнь нүхэр Буянтуев) агитаторнууд эдэбхитэйгээр хүдэлмэрилнэ. Эндэ агитаторнуудай семинар үнгэргэгдэжэ, нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгалтануудта бэлэдхэлэй үедэ агитаторнуудай зорилгонууд зүбшэн хэлсэгдэһэн байна.

Мүнөө тус парторганизациин 22 агитаторнууд малай гүүртэнүүдтэ ябажа малшадай дунда хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэнэ, газетын һонинуудые уншажа үгэнэ.

Агитаторнууд Гарма Бадмаев, Лубсанжаб Шагдуров, Доржи Цыдыпов гэгшэд «Жаргаланта», «Баруун Тори» гэжэ нютагуудтахи малай гүүртэнүүдэй малшадай ба таряанажалай № 2 бригадынхидай дунда партиин XIX съезд дээрэ нүхэр Маленковой хэһэн элидхэлые тайлбарилжа дүүргээд, мүнөө һунгалтанууд тухай Дүримөөр туд бүридөө 3—4 хөөрэлдөө үнгэргөөд байна.

Мүн аймагай бусадшье колхозуудай партийна организацинууд һунгагшадай дунда агитационно-ниитын хүдэлмэри муу бэшээр ябуулна. «Заветы Ильича» колхозой партийна организациин 16 агитаторнууд даалгагдаһан участогуудтаа гаража, партиин XIX съездын документнүүдые ба һунгуулиин Дүримые тайлбарилна. Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой агитколлектив 22 агитаторнуудтай. Агитаторнууд Самойлов, Усов ба бусад малажал дээрэ хүдэлмэрилжэ байһан колхознигуудта һунгалтанууд тухай Дүримые ойлгуулжа, газетын һонинуудые уншажа үгэдэг юм.

А. Николаев.

Һунгуулиин № 12 участогта

Нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгалтануудта бэлэдхэлэй хүдэлмэри Улан-Удэ городой һунгуулиин № 12 участогта үргэнөөр ябуулагдана. Агитпунктые даагша, № 9 һургуулиин директор коммунистка Мурзина, тэрэнэй орлогшо нүхэр Суздальницкая һунгагшадай дунда ниитэ-политическэ хүдэлмэри һайнаар эмхидхэнэ. Агитпунктнь аятайгаар түхеэрэгдэнхэй.

Агитпункт вождьнорой портредүүдээр, лозунгнууд ба плакадуудаар шэмэглэгдэнхэй. «Коммунизмын агууехэ барилганууд» гэжэ фотомонтаж түхеэрэгдэнхэй. Столнууд дээрэ газетэнүүд, журналнууд, һунгалтанууд тухай брошюранууд ба бусад литература дэлгээгдэнхэй.

Тэндэнь агитаторнууд дежурилдаг, һонирхоһон асуудалнуудаарнь һунгагшадта консультаци үгтэдэг.

Нүхэр Мурзина парторганизацинуудай секретарьнуудай семинар хоёр дахин үнгэргэжэ, ниитэ-политическэ хүдэлмэри һунгагшадай дунда ябуулха тухай асуудал зүбшэн хэлсэһэн байна. Һүүлшын зүблөөн дээрэ һунгуулиин участогта лекци ба элидхэлнүүдые хэхэ, агитаторнуудай семинар үнгэргэхэ түсэб баталагдаһан байна.

Участогай һунгагшадай список зохёохо хүдэлмэри дүүргэгдээ, тэрээндэ агитаторнууд эдэбхитэйгээр хабаадалсаһан байна.

Бурмонкоопсоюзай парторганизациин коммунистнууд нүхэд Седова, Кузьмина, комсомолка Бурдина, автобазын месткомой түрүүлэгшэ нүхэр Цыгальницкий ба бусад агитационно хүдэлмэри һайнаар ябуулна. Тэдэнэр өөһэдынгөө участогуудта гаража, һунгагшадта газетэ уншажа үгэдэг, партиин XIX съездын шиидхэбэринүүдые тайлбарилан ойлгуулна, һунгалтанууд тухай Дүримтэй тэдэниие танилсуулна.

Д. Колмаков.

Колхозно үйлэдбэриин хүгжэлтэдэ МТС-үүд ехэ үүргэтэй

Коммунистическэ партиин XIX съезд болбол СССР-ые хүгжөөхэ табадахи табанжэл соо социалистическэ хүдөө ажахые саашадань хүгжөөн дэбжэхэ программа тодорхойлһон байна.

Хүдөө ажахын талаар табигдаһан гол зорилготой нэгэн хамта «машинно-тракторна станцинуудай хүдэлмэри һайжаруулха ябадал хангаха, колхозно үйлэдбэриин бүхы һалбаринуудтахи ажал ехэтэй хүдэлмэринүүдые механизацилха талаар тэдэнэй ажал-ябуулгые үргэдхэхэ, хүдөө ажахын культурануудай ургасын ба малажалай ашаг шэмын талаар түсэбүүдые дүүргэхын түлөө МТС-үүдэй харюусалгые дээшэлүүлхэ» гэжэ табадахи табанжэлэй түсэб тушаа партиин XIX съездын директивэнүүд соо хэлэгдэнэ.

Табадахи табанжэл соо хүдөө ажахын урда табигдаһан шэнэ зорилгонууд хадаа колхозно үйлэдбэриин саашанхи хүгжэлтын түлөө машинно-тракторна станцинуудай үүргые дээшэлүүлхые эринэ. Энэ зорилгые дүүргэлгэдэ манай МТС бага бэшэ хүдэлмэри хэхэ байна.

Советскэ гүрэн машинно-тракторна станцинуудые түрүү классай техникээр зэбсэглээ. Дайнай хойто тээхи жэлнүүдтэ манай МТС-эй тракторна парк нилээд ургэдөө. Хэрбээ 1945 ондо бүхы маркын тракторнуудые 15 хүсэтэй тракортай тэнсүүлхэдэ 66,2 условно тракортай байһан аад, 1952 ондо 121,2 условно тракортай болоһон байнабди. Гэхэ зуура, механизаторска кадрнуудай мэргэжэл шадабариин, дүй дүршэлэй дээшэлһэн дээрэһээ тракторнууд бүтээсэ ехэтэйгээр хүдэлмэрилдэг болоо. 1945 ондо условно трактор бүхэнөөр 200 гектар (зөөлэн хахалалгаар) хэгдэһэн байгаа һаа, үнгэрэгшэ сезон соо дунда жэшээгээр условно трактор бүхэн 472 гектар элдүүрилһэн байна.

Манай МТС-эй механизаторнууд 1952 ондо тракторна хүдэлмэриин жэлэй түсэб 118,2 процент, комбайнова хуряалгын түсэб һураггүй үлүүлэн дүүргээ. МТС-эй харьяата колхозууд өөһэдынгөө поли дээрэ түрүү техникэ хэрэглэдэг болоһоной ашаар, тарянай ургасые нилээд дээшэлүүлбэ. Үнгэрэгшэ жэлдэ колхознигууд болон механизаторнуудай үрэжэлтэ ажалай ашаар баян таряан ургуулагдаба. Жэшээлхэдэ, МТС-эймнай харьяата колхозуудай поли дээрэ гектар бүхэнһөө дунда зэргээр 10 центнер үлүүтэй таряан хуряагдаа. Тиихэдэ зарим колхозууд бүри һайн таряа ургуулһан байна. Суулгын сомоной Молотовой нэрэмжэтэ колхоз гектар бүриһөө 14 центнер ороохото культурануудай ургаса хуряаба.

Энэ жэлдэ бүри һайн ургаса абахын тулада газарай хүрьһэ элдүүрилгэ нилээд һайжаруулхые бидэнһээ эригдэнэ. Пар хахалалгын түсэб тогтоогдоһон болзор соогоо һайн шанартайгаар дүүргэгдээ һэн. Түсэбһөө гадуур 2000 шахуу гектар пар бэлэдхэгдээ. Бүхы парай түрүүшын хахалалга имагтал предплужнигтай анзаһануудаар хэгдэһэн байна.

Колхозой ниитын малажал хүгжөөхэ, тэрэнэй ашаг шэмые дээшэлүүлхэ ябадалда бага бэшэ анхарал хандуулагдадаг. Үнгэрэгшэ жэлдэ электромеханическа агрегадаар хонидой ноохо анха түрүүшынхеэ хайшалагдаа. МТС-эй мэргэжэлтэдэй хүсөөр бүхы колхозуудта малай тэжээл буйлуулха кормозапарнигууд тодхогдонхой. Колхозой малда бардам хүрэхэ тэжээлэй бата бэхи база байгуулхын тула колхозуудайнгаа бүхы сабшалангай 80 процентнь тракторна сенокосилкаар сабшагдаа юм.

Манай МТС-эй коллектив урда жэлнүүдэйнгээ гээгдэлые усадхажа, үнгэрэгшэ сезонине нилээд амжалтатайгаар үнгэргэһэн байна. 1951—1952 оной намар-үбэлэй тракторай заһабари дээрэ узловой метод анха түрүүшынхеэ хэрэглэһэн дээрэһээ заһабариин түсэб болзорһоонь урид шанар һайнтайгаар дүүргэ һэмди. Тэрэшэлэн механизаторнуудай үйлэдбэриин шадабарине дээшэлүүлхын тула техническэ һуралсал хододоо үнгэргэгдэдэг байгаа. Зунай үедэ бригадануудтай диспетчерскэ харилсаа байгуулжа, тэдэнине саг үргэлжын оперативна хүтэлбэреэр хангаһан, арбан хоног бүхэндэ бригадын зүблөө хэжэ, тэндэ үзэгдэһэн дутуу дунданууды дары зайсуулха хэмжээ абтаһан, үдэр бүри халаан бүхэнэй хүдэлмэриин дүн гаргагдаһан, механизаторнуудай дунда ниитэ-политическэ хүдэлмэри ябуулагдаһан байна. Ингэжэ, өөһэдынгөө хүдэлмэридэ байһан дутагдалнуудые зайсуулжа шадаабди.

МТС-эй агрономууд ба механигууд хүдөө ажахын культурануудые ургуулха түрүү агрономическа заабаринуудые нэбтэрүүлхэ, колхозуудта ажал эмхидхэхэ, хүдэлмэриин ба үйлэдбэриин түсэб зохёохо, колхозуудые ажахын-эмхидхэлэй талаар бэхижүүлхэ хэмжээ-ябуулгануудые хараалха, малажалай ажал ехэтэй хүдэлмэринүүдые механизацилха талаар колхозуудта ехэ туһаламжа үзүүлнэ.

Тэрэшэлэн МТС-эй механизаторнуудай түйлаһан амжалтануудые тэмдэглэхэ шухала. Нүхэр Теселев Мирон бригадиртай № 7 тракторна бригада нэгэ условно трактор бүхэнөөр 590 гектар элдүүрилжэ, тракторна хүдэлмэриин жэлэй түсэб 157,8 процент дүүргээ. Тиихэ зуураа, 7656 килограмм горючи алмаһан байна. Республиканска социалистическэ мүрысөөе үүсхэгшэ комбайнер Дамби Ванчиков «Коммунар» комбайнаар 608 гектар таряа хуряагаа. Тракторист Ковалёв Николай СХТЗ-НАТИ трактораар сезон соогоо 1210 гектар газар элдүүрилээ. Гадна тэрэ хадаа сезон соо 3823 килограмм горючи арбилһан байха юм. Тэрээнэй халаанай тракторист Шолохов Евдоким 1141 гектар газар элдүүрилжэ, 3000 килограмм горючи алмаа. Иимэ түрүү трактористнар ба комбайнернууд манда олон.

Байкало-Кударын аймагай хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдэй жэшээгээр трактор ба хүдөө ажахын машинануудай заһабари эмхитэйгээр үнгэргэжэ, энэ жэлэй хабарай тарилгые бэлэдхэл түгэсөөр угтаха зорилго манай механизаторнуудай, МТС-эй бүхы мэргэжэлтэдэй урда табигдана.

Түсэбөөр хараалагдаһан хэмжээгээр ургаса МТС-ээрээ абажа шадагдаагүй, МТС-эй хүдэлмэриин түлөө натура түлэбэри үшөө дүүргэгдээгүй, үрһэнэй 2-дохи сэбэрлэлгэ хангалтагүйгөөр ябуулагдана. Малажалай зоотехническэ барилга хангалтагүй.

Хүдөө ажахые дам саашадань хүгжөөхэ талаар табанжэлэй даалгабарине бэелүүлэн, манай МТС табанжэлэй эсэс хүрэтэр колхозно ажалай механизацилга 95 процент болгохо, тиихэ зуураа, малажал ехэтэй зарим колхозуудта 100 процент хүргэгдэхэ юм. Условно трактор бүхэнөөр 700 гектар хүрэтэр элдүүрилхэ, ургасые гектар бүриин 14—15 центнер хүргэхэ, агротехническэ хэмжээ-ябуулгануудай түсэб нилээд үлүүлэн дүүргэхэ, Андреевэй Кировэй ба Молотовой нэрэмжэтэ колхозуудай поли дээрэ поли хамгаалха модо тариха, 1953 онһоо эхилэн Молотовой ба Кировэй нэрэмжэтэ колхозуудта тарянай газар уһалха хүдэлмэри эрхилхэ, бүхы колхозуудай тогуудые механизировалхэ байнабди. Мүн малажалай талаар бүхы сабшалангай ба бэлшээриин газарнуудые дүүрэнээр ашаглахын тула намаг хатааха, бургааһа дархи сэбэрлэхэ, болдогтой газар жэгдэлхэ, канава малтажа уһалуури хэхэ зэргын мелиорациин хүдэлмэри эрхилэгдэхэ болоно. Үбһэ хуряалгын хүдэлмэрине комплексноор механизацилха, колхозуудай малай зоотехническэ барилгануудта али болохо туһаламжа үзүүлхэ байнабди. Тэрэшэлэн зарим колхозуудта автоматическа уһалуури, үнеэ һааха агрегат, тэжээл зөөхэ транспортер тодхохо гэхэ мэтын малажалай ажал ехэтэй хүдэлмэринүүд механизацилагдаха байна.

Табадахи сталинска табанжэлэй даалгабарине хүндэтэйгөөр дүүргэхын түлөө манай МТС-эй механизаторнууд ба мэргэжэлтэд болон бүхы хүдэлмэрилэгшэд хамаг хүсөө элсүүлхэ байна.

Л. Цыренов, Суулгын МТС-эй директор, БМАССР-эй Верховно Соведэй депутат.

Түл һайнаар абана

Һүүлэй мэдээгэй ёһоор, Кировэй нэрэмжэтэ колхозэй (Кяхта) үниэй хонишон Пурба Манидаровна Бальжинова 70 гаран хони түрүүлээд, нэгэшье хурьга хоролтодо оруулангүй түлжүүлжэ байна. Зарим хонидынь 3 хурьга түрэнэ. Мүнөө хурьгадынь дулаан, сэбэр ба һаруул байрада байна.

И. Цыдыпов.

РЕДАКЦИДА ЕРЭҺЭН БЭШЭГҮҮД

Радиоузел бүхэн хүдэлмэрилхэ ёһотой

Хэжэнгын аймагай 13 колхозуудай 12-ынь радиофикацилагдаһан гэжэ тоологдодог. Теэд, колхозуудай радиоузелнууд хэр хүдэлмэрилнэб гэжэ асуухада, аймагай хэлхеэ холбооной конторын хүтэлбэрилэгшэд мэдэхэгүй байба.

Бодото дээрээ үнгэрэгшэ жэлдэ аймагай 7 колхозой радиоузелнууд хүдэлмэрилһэн юм. «Заветы Ильича», «Манай ажал», Тельманэй, Маленковой, Молотовой нэрэмжэтэ колхозуудай ба Чесанын МТС-эй радиоузелнууд хүдэлэнгүй миин байгаа. «Манай ажал» колхоздо һайн радиоузел бии аад, 1951 оной хахадһаа хойшо хүдэлмэрилнэгүй. Тус колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Шагдаров «радиоузел юундэ хүдэлмэрилнэгүйб» гэжэ асуухада «радист үгы» гэжэ харюусадаг. Теэд, колхозой хоёр радист ондоо ажалда хүдэлмэрилнэ.

1952 оной турша соо аймагай хэлхеэ холбооной конторо гансал Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозые радиотой болгоо. Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз бүхы арга боломжотой байбашье, радио тодхоогоогүй байһаар. Энэ хэрэгтэ аймагай хэлхеэ холбооной конторо (начальнигынь нүхэр Булдаев) тус колхозой хүтэлбэрилэгшэд (түрүүлэгшэнь нүхэр Нагаев, партийна организациинь секретарь нүхэр Гладких) зохихо анхарал хандуулнагүй.

Колхоз бүхэнэй радиоузелые хүдэлмэрилүүлхэ тушаа ба аймагай хэлхеэ холбоонэй конторын ба колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд шууд хэмжээ абаха ёһотой.

Г. Чесанский.

Комсомолка Антонина Красикова Ленинэй орденто ПВЗ-гэй инструментальна цехтэ токарёор хүдэлмэрилнэ. Энэ стахановка 1952 оной түсэбые 133 процент дүүргээ. Мүнөө үдэр бүри 1,5 нормо дүүргэнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: нүхэр Красикова ажаллажа байна.

А. Мантаевай фото.

Механизаторнуудай культурна эрилтые ханганагүй

Мүнөө трактор болон хүдөө ажахын машинануудые заһабарилгын хүдэлмэри ябуулагдажа байна. Энэ үедэ механизаторнуудай культурна ажабайдалай эрилтые хангаха хэрэгтэ МТС-эй дирекци, партийна эхин организаци болон аймгүйсэдкомой культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэриин таһаг анхарал хандуулха ёһотой.

Гэбэшье, Ярууны аймагай Эгэтын МТС-эй дирекци механизаторнуудай культурна эрилтые хангаха хэмжээ абанагүй. МТС-эй дэргэдэхи клуб хододоо суургатай байдаг, тэндэ ямаршье ойлгууламжын ба культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэри ябуулагдадаггүй, механизаторнуудай дунда лекци болон элидхэлнүүд уншагдадаггүй байна. Тиимэһээ зарим механизаторнууд табадахи табанжэлэй түсэбөөр хараалагдаһан хүдөө ажахые хүгжөөхэ зорилгонуудтай танилсаагүй байха юм.

Клубые даагша мүнөө хүрэтэр томилогдоогүй, харин энэ асуудалые шиидхэхэ гэжэ МТС-эй партийна организациин секретарь нүхэр Шлыков, аймгүйсэдкомой культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэриин таһагые даагша нүхэр Жалсанов гэгшэд үгээ үгэһэн аад, мүнөө хүрэтэр шиидхээгүй юм.

Үнгэрэгшэ жэлэй октябрь һараһаа хойшо мүнөө болотор механизаторнуудта кино харуулагданагүй. Аймгүйсэдкомой кинофикациин таһагые даагша нүхэр Ширабон механизаторнуудта ходо кино харуулжа байхын тулада хэмжээ абанагүй.

Мүн механизаторнуудта ажаһуудалай зохихо услови байгуулхын тулада хэншье анхаралаа хандуулнагүй. Тэдэнэй хамтын байрын сонхо, үүдэндэнь саһа мульһэн хүрэшэнхэй, гэр соонь ехэ хүйтэн байдаг. Механизаторнуудта шэнэ газетэ, журнал саг соогоо хүргэгдэдэггүй байна.

Механизаторнуудай культурна эрилтые хангахын түлөө МТС-эй директор нүхэр Бимбаев, тэрээнине политическэ талаар орлогшо нүхэр Шлыков болон аймгүйсэдкомой культурно-тэгээрэлэй хүдэлмэриин таһаг бодото хэмжээ абаха ёһотой.

Ц. Дандаров.

Хэзээ клубтай болохо гээшэбибди?

Манай колхоз аяар 6—7 жэлэй саада тээ клуб барижа эхилһэн юм. Теэд мүнөөшье хүрэтэр тус клуб баригдажа дүүргэгдээгүй, хушалтагүй, сонхонуудайнь шэл табигдаагүй, мүн пеэшэнгүй байһаар.

Колхозой гэшүүд һайн клубтай болохэмнай бэзэ гэжэ үнинэй хүлеэдэг.

Клубай барилгые үни дүүргэжэ, колхознигуудай сүлөөтэй сагаа культурнаар үнгэргэхэ услови байгуулха арга боломжонууд бии байгаа. Энэ барилгада колхозой правлениин (түрүүлэгшэнь нүхэр Вампилов) хайша хэрэгээр хандаһан дээрэһээ клуб мүнөө хүрэтэр бүтээгүй байна.

Манай колхознигууд шэнэ клуб хүлеэһээр үнинэй.

Д. Санданов, Зэдын аймагай, Гэгээтын сомоной Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой гэшүүн.

Тобшо сигналнууд

Хэзээ бани заһагдаха юм? Мухаршэбэрэй аймагай Сутайн сомоной Сталинай нэрэмжэтэ томодхотдоһон колхозой бани үнинэй заһабарилагдахаар болонхой. Теэд, банияа заһабарилха гэжэ колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Дымбрылов оройдоо оролдоногүй.

Тус баниин сонхонууд эмдэршэһэн, пеэшэнинь муудашаһан байна. "Банитай болохо гэһэн колхознигуудай хүсэл хэзээ бэелүүлэгдэхэ юм?.

Д. Дашидоржиев, Б. Будажапов.

Радиоприёмник дуугарнагүй. Энгельсын нэрэмжэтэ колхоз (Кяхта) аяар 1949 ондо «Родина» гэжэ радиоприёмник худалдажа абаһан юм. Теэд, тэрэнь үни заяанай дуугарнагүй. Колхозой гэшүүд үдэр бүри радио шагнаха, өөрынгөө орэн доторхи ба хилын саанахи һониинуудые дуулахые хүсэнэ. Колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Дамбаев энэ хүсэлыень бэелүүлхэ гэжэ оролдоногүй.

И. Мункуев.

„БУРЯТ-МОНГОЛОЙ ҮНЭНДЭ" БЭШЭҺЭНЭЙ ҺҮҮЛЭЭР

„Хайша хэрэгээр үнгэргэгдэһэн заняти"

«Б.-М. үнэн» газетэ үнгэрэгшэ жэлэй ноябрь һара соо иимэ гаршагтайгаар толилогдоһон статьягаар хэмжээ абтаа гэжэ КПСС-эй Түнхэнэй айком манай редакцида мэдээсээ. Түнхэнэй МТС-эй партийна эхин организациин дэргэдэ КПСС-эй түүхын Хуряангы курсые шудалха кружогой заняти бэлэдхэлгүйгөөр үнгэргэгдөө, пропагандист нүхэр Гончаров занятидаа бэлэдхэлгүйгөөр ерэһэн дээрэһээ материалайнгаа удхые һайнаар хэлэжэ шадабагүй гэжэ энэ статья соо хэлэгдэһэн байгаа.

Статья соо дурсагдаһан баримтанууд булта тодороо,—гэжэ айкомой секретарь нүхэр Халудоров бэшэнэ,—энэ статья МТС-эй партийна организациин суглаан дээрэ зүбшэн хэлсэгдэжэ, дутагдалнуудые усадхаха талаар зохихо хэмжээ абтаһан байна. КПСС-эй түүхын Хуряангы курсые шудалха кружогой хүдэлмэрине һайжаруулха хэмжээ-ябуулганууд хараалагдаба.

ПАРТИИН АЙКОМОЙ ИНСТРУКТОР

Партийна эхин организацинуудай ажабайдалые гүнзэгыгөөр шэнжэлэн үзэхэ, коммунистнуудтай саг үргэлжын холбоо барисаа байгуулха, парторганизацинуудай секретарьнуудта бодото туһаламжа үзүүлхэ гээшэ партийна комитедэй хүдэлмэрилэгшэ бүхэнэй, инструктор бүхэнэй шухала зорилго мүн. Энэ зорилгоёо хэлбэришэгүйгөөр бэелүүлхэ хэрэгтэ партиин Ярууны айкомой партийна, профсоюзна ба комсомольско организацинуудай таһагай инструктор Цыден Дондокович Гуруев бүхы хүсэеэ, мэргэжэл шадабаряа үгэнэ.

Тэрээндэ 20 гаран партийна эхин организацинууд, тэрэ тоодо 10-аад колхозно партийна эхин организацинууд даалгагданхай. Ехэнхи сагаа нүхэр Гуруев парторганизацинуудтаа үнгэргэдэг, тэдэнэй ажабайдалые ба ажал хэрэгые һайнаар мэдэдэг юм.

Али парторганизациин хэн секретарьта ямар туһаламжын хэрэгтэй байһые, хэзээ, ямар колхозой партийна организацида ошохо шухала байһые Цыден Дондокович һайнаар мэдэхэ һэн тулада̄а һара соо хэхэ хүдэлмэриингөө түсэб зохёоходоо, эдэ бүгэдые бултыень хараадаа абалсадаг юм.

Партидоторой хүдэлмэри һайжаруулха хэрэгтэнь туһаламжа үзүүлхын тулада үнгэрэгшэ жэлэй октябрь соо нүхэр Гуруев «Коммунизм» гэжэ томодхогдоһон колхозой партийна организаци ошоһон байгаа. Эндэ арбаад хонобо. Энэ үе соо тус парторганизациин коммунист бүхэнтэй хөөрэлдэбэ. Даалгагдаһан хэрэгтээ хэн коммунистын ямараар хандадагые, партийна хүдэлмэридэ тэдэнэй хэр зэргээр хабаададагые Цыден Дондокович һайнаар мэдэжэ абаба. Энэ партийна организациин хүдэлмэритэй һайн танилсаад байхадаа тэрэнэй гол дутагдалнуудые тодорхойлон элирүүлбэ. Теэд энэ парторганизациин хүдэлмэридэхи гол дутагдалнуудай нэгэниинь юун байгааб гэхэдэ, зарим коммунистнууд партийна даалгабаригүй, партийна хүдэлмэридэ ёһотойгоор хабаадуулагдадаггүй, партийна суглаандаа заримдаа ерэдэггүй, үйлэдбэри дээрэ түрүү үүргэ дүүргэдэггүй байба. Жэшээлхэдэ, жиирэй коммунистнууд Дондок Батуев, Менешка Базаров гэгшэд ямаршье шалтагаангүйгөөр партийна суглаанһаа гээгдэдэг, гэшүүнэйнгээ түлэбэри саг болзор соонь түлэдэггүй, партийна даалгабари ёһотойгоор дүүргэгдэдэггүй байгаа.

Партийна организациин хүдэлмэридэхи энэ дутагдалтай эбсэжэ ядагаад бололтойб. Партийна организациин хүдэлмэриин дутуу дундые элирүүлхэ, тэрэние дары усадхаха гээшэ партийна комитедэй инструкторай арюун уялга һэн тула̄дань Цыден Дондокович энэ дутагдалнуудые усадхаха зохистой хэмжээн тухайдаа бодомжолжо үзэнэ.

—Ээлжээтэ партийна суглаан дээрээ коммунистнуудай түрүү үүргэ тухай, партийна даалгабари хайшан гэжэ тэдэнэй дүүргэдэг тухай асуудал зүбшэн хэлсээ һаа таарамжатай байна,—гээд нүхэр Гуруев колхозой партийна организациин секретарь нүхэр Сультимовта өөрынгөө һанамжа хэлэнэ.

Цыден Дондоковичын энэ дурадхалые парторганизациин секретарь маша зүбшөөжэ, уданшьегүй ээлжээтэ партийна суглаандаа бэлэдхэжэ орһон байгаа. Тэрэ суглаанай бэлэдхэлдэ нилээд олон коммунистнууд хабаадуулагдаа һэн.

Партийна суглаан дээрэнь ехэ хурса шүүмжэлэл гараа. Зарим коммунистнуудай, мүн партбюрогойшье хүдэлмэридэхи горьтойхон дутагдалнууд шууд сэхээр элирүүлэгдэһэн байна.

Партийна энэ суглаанай һүүлээр коммунистнуудай эдэбхи хэшээл нилээд дээшэлһэн, партийна организациингаа ажабайдалда тэдэнэр эдэбхитэйгээр хабаадалсадаг болоһон байна. Жэшээлхэдэ, коммунистнууд Дондок Батуев Менешка Базаров хоёр мүнөө агитаторнуудаар хүдэлмэрилнэ. Тэдэнэр хадаа партиин XIX съездын түүхэтэ шиидхэбэринүүд, советскэ һунгуулиин хуули тухай һунгагшадай дунда хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэнэ.

Мүн тэрэшэлэн коммунистнууд һаалишад Дарижан Галсандоржиева, Цыпилма Пунсукова гэгшэд даажа абаһан малаа мүнөө эрхим һайнаар харууһалжа, атар тарганаар ондо оруулжа байна. Таряан ажалай № 2 бригадын бригадир коммунист Георгий Климов даалгагдаһан хэрэгтээ анхаралтайгаар хандадаг, бригадынгаа ажалые зүбөөр эмхидхэдэг юм. Мүнөө тус бригада хабарай тарилгада хэрэглэгдэхэ үрһэ хүрэнтээ гүйсэд хаанхай. Иимэ жэшээ баримтанууд олон.

Мүн эндэ колхозой комсомольско организаци ехэ муугаар хүдэлмэрилдэг байба. Хэдэн һарын туршада комсомольско суглааншье эндэ үнгэргэгдөөгүй, даалгагдаһан хэрэгтээ комсомольско организациин секретарь байһан коммунист Дашинимаев хайша хэрэгээр хандадаг, комсомолецуудай ба залуушуулай дунда хүмүүжүүлгын хүдэлмэри хангалтагүйгөөр ябуулагдадаг байгаа. Цыден Дондокович энэ дутагдалые баһал ажаглан хараһан байгаа.

Комсомольско организациин хүдэлмэрие эрид һайжаруулхын тулада нүхэр Гуруев партоорганизациин секретарь нүхэр Сультимовтай хамтадаа бодото хэмжээ-ябуулгануудые хараалба. Удаань тэдэ хэмжээ-ябуулгануудынь комсомольско суглаан дээрэ зүбшэн хэлсэгдээ.

Эдэ бүгэдын ашаар тус комсомольско организациин хүдэлмэри нилээд һайжараа гэжэ тэмдэглэхэ шухала. Комсомолецууд ба залуушуул колхозойнгоо ажал хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаадалсана. Мүнөө 10 гаран комсомолецууд колхозой ажалай шиидхэхы һалбари—малажал дээрэ хүдэлмэрилнэ.

Эндэхи комсомолецууд ба союзнабэшэ залуушуул партиин XIX съездын түүхэтэ документнүүдые мүнөө шудалжа байна. Съездын түгэсхэлэй заседани дээрэ арадуудай агууехэ багша ба вождь И. В. Сталинай хэлэһэн сэсэн үгэнүүдые түрүүшынгээ заняти дээрэ тэдэнэр шудалһан байна.

Саашань инструктор нүхэр Гуруев арад зоной дунда ниитэ-политическэ хүдэлмэри ябуулха хэрэгтэнь партийна организацинуудта ехэ туһаламжа үзүүлдэг. 1952 оной ноябрь соо тэрэ хадаа «Путь социализма» колхозой партийна организацида ошоһон байгаа. Партиин XIX съездын шиидхэбэринүүдые ажалшадай дунда тайлбарилха хэрэгтэнь тус парторганизациин секретарь нүхэр Базаржаповта туһалһан байна. Мүн харуулан ойлгуулха агитаци эндэ эмхидхэлсээ. КПСС-эй XIX съездын материалнуудаар плакадууд, лозунгнууд бэшэгдээ. Клубынь, улаан булангуудынь уран гоёор шэмэтлэгдээ. Нүхэр Гуруев энэ колхозой малай бүхы гүүртэ ба отарануудтань ошожо, партиин XIX съездын шиидхэбэринүүд тухайда малшадта тодорхой һонороор хөөрэжэ үгэһэн байна. Малай үбэлжэлгые эрхим һайнаар үнгэргэхын түлөө социалистическэ мүрысөө малшадай дунда эмхидхэхэ хэрэгтэнь партийна организацида мүн лэ туһалһан байна.

Гадна нүхэр Гуруев агитаторнуудай семинар үнгэргэжэ, партиин XIX съездын материалнуудые ажалшадта ойлгуулха талаар тэдэнэртэ тодорхой заабари үгөө һэн.

Мүнөө «Путь социализма» колхозой партийна организаци агитационно-ниитын хүдэлмэрие муу бэшээр ябуулна. Агитаторнуудынь даалгагдаһан участогуудтаа гаража, нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгалтануд тухай Дүримые һунгагшадта тайлбарилжа үгэнэ.

Инструктор нүхэр Гуруев партийна суглаануудые үнгэргэхэ, залуу коммунистнуудые хүмүүжүүлхэ, баталан абаһан шиидхэбэринүүдэйнгээ гүйсэдхэлые хинан шалгаха хэрэгтэнь парторганизацинуудай секретарьнуудта саг үргэлжэ туһалдаг. Тэрэ хадаа партийна организацинуудай үүргые улам ехэ болгохын, коммунистнуудай эдэбхи хэшээлые бүри дээшэлүүлхын түлөө хододоо тэмсэнэ.

Мэнэ һаяхан Цыден Дондокович XVII партконференциин нэрэмжэтэ колхозой партийна организацида ошохо болобо. Командировкодо гарахынгаа урда тээ тэрэ хадаа өөрынгөө ошохо парторганизациин суглаануудай протоколнуудтай наринаар танилсадаг заншалтай юм. Тиигээд, энэ партийна организациин суглаануудай протоколнуудые абажа ехэ һайнаар танилсаад, коммунистнуудай шүүмжэлхы ажаглалтануудые ба дурадхалнуудые блокнодтоо тэмдэглэжэ абана, юундэб гэхэдэ, колхоздо ошомсоороо тэдээнэй дүүргэлтые шалгаха байна, партийна организацида ямар туһаламжа үзүүлхэ шухала байһые бодомжолжо үзэнэ.

Партиин айкомой секретарьнуудтай, мүн партийна, профсоюзна ба комсомольско организацинуудай таһагые даагша нүхэр Баендуевтай хөөрэлдэжэ, тэдэнһээ захяа заабари абаһанайнгаа удаа энэ колхозой партийна организацида ошожо юу хэхэ байһанаа түсэблэнэ.

Мүнөө Цыден Дондокович партиин XIX съездын түүхэтэ шиидхэбэринүүдые колхозно ниитэдэ ойлгуулан тайлбарилха, нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгалтын бэлэдхэлтэй дашарамдуулан агитационно-ниитын хүдэлмэри ябуулха хэрэгтэнь тус партийна организацида туһаламжа үзүүлнэ.

Инструктор Гуруев идейно-политическэ хэмжээгээ болон, юрэнхы эрдэмээ дээшэлүүлхын түлөө сан үргэлжэ оролдоно. Тэрэ хадаа партийна һуралсалай энэ жэлдэ марксизм-ленинизмын классигуудай хэдэн зохёолнуудые шудалһан байна. «СССР дотор социализмын экономическа проблемэнүүд» гэһэн нүхэр Сталинай гайхамшагта зохёолые мүнөө шудалжа байна. Мүн уранһайханай литература хододоо уншадаг юм. Гансахан һүүлэй үедэ уранзохёолшо Кожевниковэй «Амидаралта уһан», Линковой «Дайсанай тылдэ», Степановай «Порт Артур», Николаевагай «Таряа хадалга» гэһэн ба бусад хэдэн номуудые уншаһан байна.

Ургажа ябаа залуу партийна хүдэлмэрилэгшын энэ тэдыгээр һанаагаа амархагүй, политическэ бэлэдхэлээ ба мэргэжэл шадабаряа улам дээшэлүүлхэ байһаниинь лабтай.

Ц. МИТЫПОВ.

ТҮРЭЛ ОРОНДОО МОДО ЕХЭЭР ҮГЭЭ!

Модошодой дунда мүрысөө үүсхэһэн Эрийскэ леспромхозойхид иигэжэ хөөрэнэ

„...Үйлэдбэриин эмхидхэл ба механизмуудые ашаглалга һайжаруулжа, модо бэлэдхэл дээрэ ажалай бүтээсын дээшэлэлгэ хангаха. Модо бэлэдхэлые хүгжөөхэ шэнэ районуудта табанжэл соо модо хюрөөдэхэ заводуудай хүсые ашаглалгада оруулха ябадал урдахи табанжэлтэй сасуулбал, тухайлхада, 8 дахин ехэ болгохо".

(Партиин XIX съездын директивэнүүдһээ).

Эриинхидэй үгэ найдамтай

Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин XIX съездээр ой модоной промышленностиин хүдэлмэрилэгшэдэй урда табигдаһан ехэнүүд зорилгонуудые Эрийскэ леспромхозой коллектив өөһэдынгөө дайшалхы программа болгон хүлеэн абаад, ажалаа зүбөөр эмхидхэжэ, механизмуудаа гүйсэдөөр ашаглан модо бэлэдхэхэ сезонно түсэбөө үлүүлэн дүүргэхын түлөө патриотическа дэбжэлтэтэйгээр тэмсэжэ байна.

Үнгэрэгшэ жэлдэ манай коллектив бага бэшэ амжалта туйлаа. Манда элбэгээр үгтэһэн техникын хүсые ашаглажа, модошодой ажалай бүтээсые дээшэлүүлхын түлөө социалистическэ мүрысөө дэлгэрүүлэн, модо бэлэдхэхэ гүрэнэй 1952 оной түсэбые октябриин 22-то дүүргээд, түсэбһөө гадуур жэлэй эсэс хүрэтэр 40 мянган кубометр модо бэлэдхэхэ уялга абаһан байгаабди. Тэрэнээ шэнэ жэл болотор 8 мянган кубометр үлүүтэйгээр дүүргээбди.

Эдэ бүхы амжалта зүндөө туйлагдаагүй. Механизмуудые зүбөөр ба дүүрэнээр ашаглахаһаа гадна, үйлэдбэридөө шэнэ метод нэбтэрүүлһэн байнабди. Жэшээлхэдэ отологдоһон модо тайрангүйгөөр, ута зандань шэрэхэ методые гурбан участогта хэрэглэжэ, хүдэлмэришэдэйнгөө 10 процентые сүлөөлжэ, бэшэ шухала ажалнуудта табяабди. Тэрээнһээ гадна, энэ метод хадаа ажалаймнай бүтээсые дээшэлүүлһэн, модо бэлэдхэлэй өөрын үные химдаруулһан ба һайн шанартай модо үгэлгые 8 процентээр ехэдхэһэн байха юм. Модо бэлэдхэлэй түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөндэ хэдэн олон стахановецууд, үйлэдбэриин новаторнууд *шалгаран* гараа. Шофернууд Андрей Сапего, Федор Никонов, Иван Александров, Георгий Бородин, трактористнууд Михаил Калашников, Степан Григорьев, Григорий Федоров, электрохюрөөшэд Григорий Зарипов, Алексей Гузинов, электрокрануудые жолоодогшод Г. Бурдуковский, Михаил Хороших, Петр Шасторный болон бусад бүтээсэ ехэтэйгээр ажалладаг болонхой.

Манай леспромхоздо үдэрэйнгөө нормые дүүргэдэггүй нэгэшье хүн байхагүй. Кадрова 947 хүдэлмэришэдһөө 815 хүниинь үдэрэйнгөө нормые үлүүлэн дүүргэдэг стахановецууд юм. Комплексно үйлэдбэрилгын ёһоор нэгэ хүдэлмэришэн халаан соогоо, дунда зэргээр 2,8 кубометр модо отолхо байһан аад, мүнөө 3,8 кубометр отолно, тиихэдэ 4,7 кубометр модо шэрэхэ байһан аад, 5,7 кубометр шэрэнэ.

Модо бэлэдхэл дээрэ шэнэ технологи нэбтэрүүлхэ ябадалтай даширамдуулан ажалые зүбөөр эмхидхэдэг, механизмын хүсые дүүрэнээр хэрэглэдэг болообди.

Һүүлэй хэдэн жэлэй туршада парти, правительствын туһаламжаар хүсэтэ техникэ элбэгээр абтажа, модо бэлэдхэлэй бүхы хүдэлмэри механизмын хүсөөр хэгдэдэг болоо. Мүнөө модо отололго 90 процент, шэрэлгэ—80 процент, вагондо модо ашаалга—100 процент механизацилагдаа.

Модо бэлэдхэлэй түсэбые дүүргэлгэдэ модошодой ажалые зүбөөр эмхидхэхэ гээшэ тон шухала байна. Мастерска участогуудта электрохюрөөшэнөөр толгойлогдодог тусхай бригаданууд эмхидхэгдээд, өөһэд хоорондоо мүрысэн, халаанайнгаа даалгабарие хододоо үлүүлэн дүүргэнэд. Модо таллуулдаг трактористнуудта хоёрдохи туһалагшадые үгэһэнэймнай ашаар тракторнуудай эрьесэ 30—35 процентээр дээшэлһэн байна. Тиимэһээ мастерска участогууд һарынгаа даалгабарие 20—25 процентээр үлүүлэн дүүргэнэ.

Техникые шадабаритайгаар ашаглахын түлөө манай леспромхоз һүүлэй хэдэн жэлэй туршада нилээд олон тооной мэргэжэлтэй механизаторнуудые бэлэдхэһэн байна. Мүнөө манайда дүүрэн хүрэхэ электрохюрөөшэд-мотористнууд, механигууд, трактористнууд, шофернууд ба электрокранщигууд бии.

Бидэнэр туйлаһан амжалтаараа зааханшье һанаагаа амарха ёһогүйбди. Механизмуудай хүсые дүүрэнээр ба зүбөөр ашаглажа, ажалай бүтээсые дээшэлүүлхэ, модо бэлэдхэлэй өөрынь үные химдаруулха хэрэгтэ бүхы хүдэлмэрилэгшэдөө элсүүлхэ, стахановецуудай һэн түрүүндэ электрохюрөөшэд Зарипов, Пестряков, Гузанов, Калунинай түрүү трактористнууд Калашников болон бусадай баян дүй дүршэлые бүгэдын шадабари болгохо шухала.

Модо бэлэдхэлэй сезонно түсэбые болзорһоонь урид март һарын 15-да дүүргэхын түлөө республиканска социалистическэ мүрысөө үүсхэхэ эрхэ олоһондоо манай коллектив омогорхохо ёһоороо омогорхоно.

Абаһан социалистическэ уялгаяа нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэхэ гээшэ бидэнэй арюун уялга гэжэ манай коллективэй гэшүүд һайн мэдэнэ. Модо бэлэдхэлэй сезонно түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхэһээ гадна, түсэбһөө гадуур 20 мянган кубометр модо Эхэ орондоо бэлэглэн, энэ жэлдэ шэнэ амжалтануудые туйлахамнай лабтай.

С. Афанасьев, Эрийскэ леспромхозой директор.

ЛЕСПРОМХОЗОЙ ТҮРҮҮШҮҮЛ

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: 1. электрохюрөөшэн Ф. Н. Калунин сезоной түсэб 215 процент дүүргэхэ уялга абаад, тэрэнээ амжалтатайгаар бэелүүлжэ байна (зүүн гарһаа). 2. «КТ—12» тракторай тракторист Г. Т. Федотов сезоной дүүрэтэр 3000 кубометр модо таллуулха уялга абаад, мүнөө үдэр бүриингөө нормые 130—140 процент дүүргэнэ (хүрээ соо). 3. Шофёр З. З. Шитин энэ сезон соо 3950 кубометр модо шэрэхэ уялгаяа амжалтатайгаар дүүргэжэ байна (баруун гарһаа).

А. Мантасвай фото.

Комплексно механизацииие үргэнөөр хэрэглэхэ

Манай Эхэ ороной экономикые улам саашань хүгжөөхэ табадахи табанжэлэй түсэб соо табигдаһан асари ехэ зорилгонуудые гансал дүүргэхэ бэшэ, харин болзорһоонь урид үлүүлэн дүүргэхын түлөө бүхы советскэ хүнүүд хүсэ шадалаа, эдэбхи мэргэжэлээ гарган тэмсэжэ байна.

Манай Эрийскэ леспромхозой коллектив партиин XIX съездын шиидхэбэринүүдтэ стахановска ажалаараа харюусажа байна. Модо бэлэдхэлэй Дардын-Хүлэй мастерска участок тус леспромхозой түрүү участогуудай нэгэн юм. Модо бэлэдхэхэ жэлэйнгээ түсэбые октябриин 21-дэ дүүргээд, тэрэ гэһэнһээ хойшо түсэбһөө гадуур 10 шахуу мянган кубометр модо бэлэдхэжэ, арадай ажахыда үгөө.

Минии хүтэлбэрилдэг энэ участок поточно-механизированнэ методые хэрэглэн хүдэлмэрилнэ. Участогай мэдэлдэ 2 электростанци, КТ—12 маркын 6 трактор, 6 электрохюрөө бии.

Модо бэлэдхэгшэдэй хүсые зүбөөр эмхидхэн, социалистическэ мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлһэнэй эсэстэ, участогай хүдэлмэришэдэй ехэнхи хубинь үдэрэйнгөө нормые холо үлүүлэн дүүргэнэ. Жэшээлхэдэ, электрохюрөөшэн Василий Пестряков, өөрынгөө туһалагшатай хамта халаан соогоо 60 кубометр модо отолхын орондо мүнөө 80 кубометр, зарим үдэрнүүдтэ 90 кубометр хүрэтэр модо отолжо социалистическэ мүрысөөндэ хододоо түрүүлжэ ябана.

Отологдоһон модоной гэшүүһые сэбэрлэгшэ Бусинский гэгшэ нормын ёһоор 56 кубометр модоной гэшүүһэ сэбэрлэхэ байһан аад, мүнөө халаан соогоо 90—100 кубометр модоной гэшүүһэ сэбэрлэнэ. Халаан соогоо 30 кубометр модо таллуулха нормотой байһан тракторист Степан Григорьев 40—50 кубометр хүрэтэр таллуулна. Тиигээд, тэрээндэ даалгагдажа үгтэһэн машина ходоодоо бүтэн бүрин байдаг юм.

Нүхэд Николай Буданов ба Степан Хороших гэгшэдэй хүтэлбэрилдэг модо ябталагшадай бригаданууд һайнаар ажаллажа, халаанайнгаа даалгабарие 40—50 процентээр үлүүлнэ. Гэбэшье, эдэ амжалтануудаараа бидэнэр һанаагаа амарха эрхэгүйбди. Юуб гэбэл, эдэ бүгэдэ бидэнэй түрүүшын алхам гэжэ ойлгонобди. «Арадай ажахын ургажа байгаа хэрэглэлнүүдһээ ой модоной промышленностиин хожомдожо ябаһые усадхаха» гэжэ партиин XIX съездын директивэнүүд соо заагдана. Энэ заабарие бидэнэр, ой модоной промышленностиин хүдэлмэрилэгшэд заатагүй бэелүүлхэ үүргэтэйбди.

Теэд, манай участогайхид энэ заабарие дүүргэлтэ болгон, түрүү һуурияа алдахагүйб гэжэ бүхы коллективэйнгээ үмэнэһөө мэдүүлнэб. Хурдан темптэйгээр ургажа байһан арадай ажахыда шухала хэрэгтэй материал—модо элбэг ехээр үгэжэ, коммунизмын асари ехэ барилгануудта өөһэдынгөө хубитые оруулалсажа байһанаараа бидэнэр омогорхонобди.

Н. Сахиев, Дардын-Хүл гэжэ участогай мастер.

Мүрысөөндэ түрүүлхын түлөө тэмсэнэб

1950 ондо ажалай резервын фабрично-заводской һургуули дүүргээд, Эрийскэ леспромхоздо ерэжэ, «КТ—12» гэжэ маркын тракторaар модо таллуулдаг ажалда ороо һэм. Энэ хүдэлмэридэ эхилжэ ажаллаһанһаа хойшо би өөрынгөө туһалагша Иван Павловтай хамта трактораа оролдосотойгоор шудалжа, бүхы хүсыень гүйсэд ашаглан, ажалайнгаа үйлэдбэрие дээшэлүүлхын түлөө тэмсэнэбди. Иимэһээ бидэнэр халаанайнгаа даалгабарие хододоо 30—50 процентээр үлүүлэн дүүргэнэбди.

Тракторые гансал шудалһаараа эсэслэхэ бэшэ, харин тэрээнэй техническэ харууһалга һайнаар эмхидхэхэ гээшэ тон шухала байна. Илангаяа үбэлэй сагта трактортаа ехээр анхаралаа табидагбди. Саг болзортонь элэдэг частьнуудынь тоһододог, подшипнигууд болон шүрэбүүдынь шангадхадаг байнабди.

Иигэжэ трактораймгаа үйлэдбэриин хүсые гүйсэд ашаглажа, модо бэлэдхэлэй энэ сезон соо 6500 кубометр модо таллуулхабди гэжэ би өөрынгөө туһалагша Иван Павловтай хамта социалистическэ уялга абаабди. Абаһан уялгаяа хэрэг дээрэнь бэелүүлжэ, модо бэлэдхэлэй сезоной эхилһэнһээ хойшо халаанайнгаа нормые 150 процентһээ доошо бэшэ дүүргэнэбди.

М. Калашников, тракторист.

Минии уялга

Модо шэрэдэг автомашинануудай шофернууд модо бэлэдхэл дээрэ тон харюусалгатай ба хүндэтэй уялгануудые дүүргэнэ. Тэдэнэр даажа абаһан автомашинануудаараа үдэр һүнигүй арадай ажахыда хэрэглэгдэхэ модо шэрэн, коммунизмын асари ехэ барилгануудта өөһэдынгөө хубитые оруулна. 1952 оной туршада гансахан манай Эрийскэ леспромхозой шофернууд 220 мянга үлүүтэй кубометр модо шэрээ. Мүнөө жэлдэ шэнэ хүсэтэйгөөр ажаллахаар зоригжонхойбди.

Нёдондо жэлэй май һара соо «ЗИС—51» маркын шэнэ автомашина намда даалгажа үгтөө һэн. Тэрэ тэһээр ямаршье заһабарилгагүйгөөр мүнөө хүрэтэр хүдэлмэрилнэб. Үнгэрэгшэ жэлдэ би 29 мянган километр рейс хэжэ 6400 кубометр модо шэрээб. Тиихэ зуураа 211 килограмм бензин алмаһан байнаб.

Минии туйлаһан амжалтанууд энээгээр хизаарлаха бэшэ. Би даалгагдаһан машинаяа капитальна заһабарилгада оруулангүйгөөр энэ сезон соо 5000 кубометр модо шэрэхэ уялга үгэнэб.

Ф. Никонов, шофер.

„Ой модоной промышленность арадай ажахын улам ургажа байгаа эрилтэһээ үшөөл гээгдэһээр. Зорилго юуб гэбэл, энэ гээгдэлгые усадхаха шухала. Табанжэлэй турша соо барилгын модо зөөлгэ 56 тухай процентээр ба хюрөөдэмэл материалнуудые үйлэдбэрилгэ—50 процентээр ехэдхэгдэхэ ёһотой".

(Партиин XIX съездын директивэнүүд тухай нүхэр М. Сабуровай элидхэлһээ).

Олониитые толгойлон...

Коммунизмын асари ехэ барилганиудта 220 мянга гаран кубометр барилгын модо бэлдэжэ эльгээхэ гэһэн тон харюусалгатай ба хүндэтэй даалгабари үнгэрэгшэ жэлдэ манай леспромхозой коллективтэ үгтэһэн байгаа. Энээниие бэелүүлхын түлөө хамаг бүхы хүсээ элсүүлхэһээ гадна, парти ба правительствын элбэгээр үгэһэн техникын хүсые эсэстэнь хүрэтэр ашаглаха асуудалда манай леспромхозой партийна эхин организаци бүхы анхаралаа хандуулаа.

Модо бэлэдхэлэй сезоной түрүүшын үдэрһөө эхилэн, техникые зүбөөр ашаглаха, ажалые һайнаар эмхидхэхэ тухай партийна суглаанууд ба партбюрогой заседанинууд дээрэ леспромхозой главна инженерэй, главна механигай ба бусад хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэдэй элидхэлнүүдые нэгэтэбэшэ хэлсэжэ, тодорхой шиидхэбэринүүдые абаха зуураа, тэрэнэй дүүргэлтын хойноһоо хиналта бэелүүлэгдэдэг байна.

Партийна организаци болбол коммунистнуудай хүсые зүбөөр хубаарилжа модо бэлэдхэлэй шиидхэхы участогуудта табихаһаа гадна, тэдэнэй түрүү үүргээ бэелүүлгэдэ мүн лэ анхаралаа хандуулаа. Манай парторганизаци 70 гаран коммунистнуудһаа бүридэһэн томо организаци юм. Тэдэнэй олониинь сэхэ үйлэдбэри дээрэ шофернуудаар, электрохюрөөшэдөөр, трактористнуудаар, участогуудай мастернууд болон начальнигуудаар ажаллажа барандаа коммунистын авангардна үүргые һайнаар дүүргэнэд.

Жэшээлхэдэ, отологдоһон модо таллуулагша Даши Гурожапов, электрохюрөөшэн Дмитрий Гузанов, модо таллуулагша Трофим Муравин, шофернууд Иван Пушкарев, Георгий Бородин ба бусад олон коммунистнууд халаан-сүүдхынгээ даалгабаринуудые хододоо үлүүлэн дүүргэжэ, бусадта жэшээ харуулха зурааа, агитационно хүдэлмэри ябуулжа модошодые бүтээсэтэ ажалда зоригжуулна.

Партийна хүтэлбэрие үйлэдбэридэ дүтэлүүлжэ, лесоучастогуудта ниитэ-политическэ ба ойлгууламжын хүдэлмэри һайжаруулха зорилготойгоор модо бэлэдхэлэй участок бүхэнэй дэргэдэ партгруппанууд эмхидхэгдээ. Тибегуты гэжэ лесоучастогта нүхэр Шайтерэй хүтэлбэрилдэг партийна группа һайнаар хүдэлмэрилнэ. Нүхэр Шайтер өөрөө трактористын мэргэжэл һайн мэдэхэ туладаа, механизаторнуудай хүдэлмэриин хойноһоо шанга хиналта бэелүүлжэ, механизмын хүсые дүүрэнээр ба зүбөөр ашаглаха хэрэгтэ горьтой туһаламжа үзүүлнэ. Тиимэһээ тус участок модо бэлдэхэ жэлэйнгээ түсэбые бүри сентябрь һарада дүүргээд, түсэбһөө гадуур 10 мянган кубометр модо бэлдэһэн байгаа.

Кадрова хүдэлмэришэдэй ба колхознигууд-сезоннигуудай дунда политико-хүмүүжүүлгын хүдэлмэри ябуулхын тулада 78 агитаторнууд парторганизацяар томилогдоо. Тэдэнэртэй хэдэн дахин семинар үнгэргэгдөө. Мүнөө агитаторнууд партиин XIX съездын шиидхэбэринүүдые модошодто ойлгуулжа, тэдэнэрые шэн габьяата ажалда зоригжуулна. Модо бэлэдхэлэй Тибегуты гэжэ участогай агитаторнууд Калунин, Буравин, Гузанов, Дардын-Хүлэй участогай агитаторнууд Рахлецов болон бусад табанжэлэй түсэб тушаа директивэнүүдтэй хүдэлмэришэдые һайнаар танилсуулна.

Коммунист Шульгинай толгойлдог 12 агитаторнууд шофернуудай ба автогаражай хүдэлмэришэдэй дунда съездын материалнуудаар нилээд ехэ ойлгууламжын хүдэлмэри ябуулнад. Улентуйн модо бэлэдхэлэй участогта сезоннигуудай дунда ойлгууламжын хүдэлмэри коммунист Рахлецов түрүүтэй агитаторнууд ябуулна.

Леспромхозой хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэд жэшээнь, директор Афанасьев, тэрэнэй орлогшо Хлебодаров, главна механик Бойчевский болон бусад кадрова хүдэлмэришэдэй ба сезоннигуудай дунда сталинска табанжэлэй түсэб тушаа директивэнүүдээр, уласхоорондын байдал тухай, бэшэ темэнүүдээр хэдэ хэдэн лекци ба элидхэл хэлэһэн байна.

Энэ жэлэй модо бэлэдхэлэй түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө манай леспромхозой партийна организаци ба агитаторнууд бүхы хүсээ элсүүлхэ зорилготой.

Ц. Дондуков, Эрийскэ леспромхозой директорые политическэ талаар орлогшо.

Шэнэ методээр хүдэлмэрилнэбди

Манай Тибегуты гэжэ участогай коллектив модо бэлэдхэлэй сезонно түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө Эрийскэ леспромхозой участогуудай хоорондо дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөндэ түрүү һуури эзэлээ, дирекциин ба профсоюзай комитедэй дамжуулгын Улаан туг абаа.

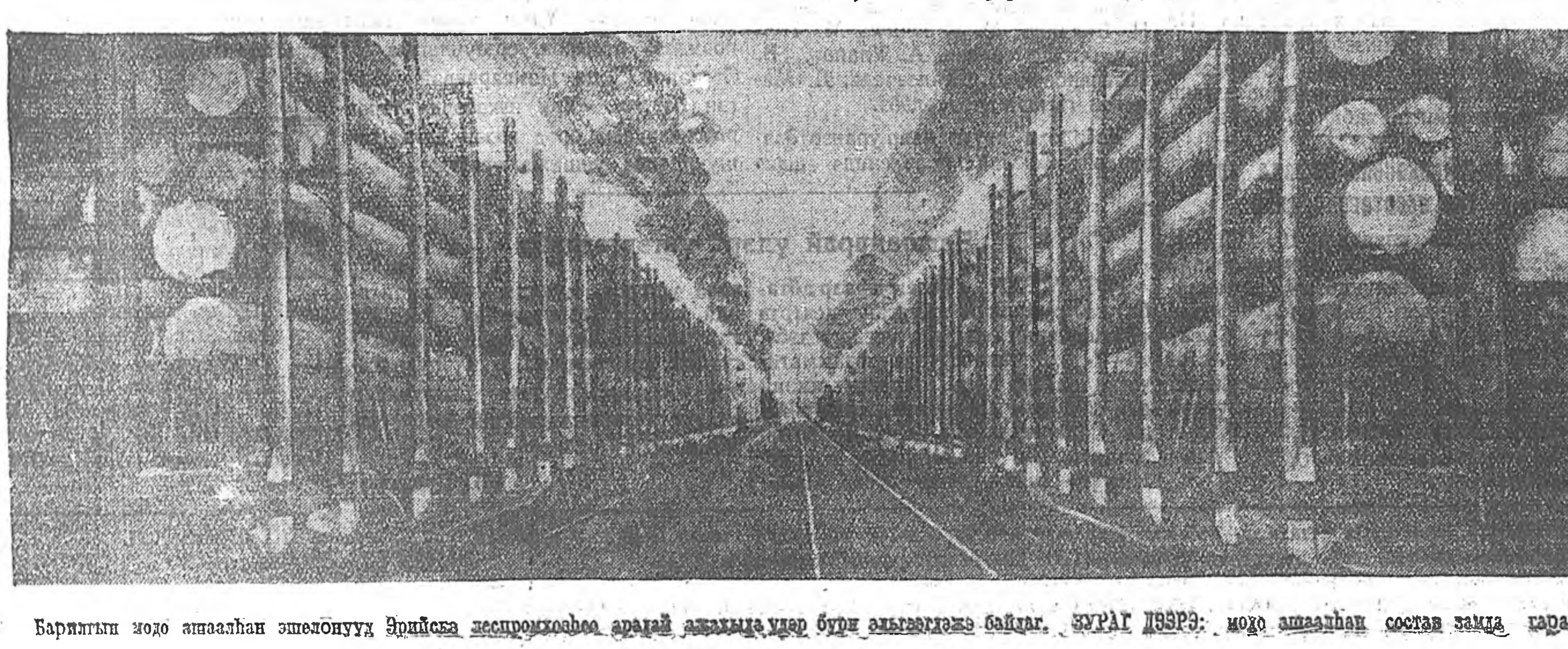
Манай участогай электрохюрөөшэд энэ жэлэй сезондо модо бэлэдхэл дээрэ шэнэ комплексно метод хэрэглэжэ, модо отолжо унагаахаһаа эхилээд, шэрэлгэ хүрэтэрнь үйлэдбэрилгын бүхы хүдэлмэри хэнэ. Тобшохоноор хэлэбэл, энэ хүдэлмэрие иигэжэ ябуулнабди: хүдэлмэришэдэй ажал дээрээ бэе бэедээ һаад хэхэгүйн тула бидэнэр мастерай заажа үгэһэн участогта модонуудые нэгэ тээшэнь унагаажа, бэе бэеэрнь даруулхагүй гэжэ оролдодогбди. Ихэдэмнай модые гэшүүһэнһээнь сэбэрлэлгэдэ мүн стандартна хэмжүүрээрнь тайралгада ехэ хүнгэн боложо үгэхэ юм. Тиихэдэ модые зүбөөр, зохидоор унагаахаа хэрэгтэ электрохюрөөгэй кабелиие утаар, модондо даруулангүй наринаар абажа ябаха гээшэ тон шухала байна

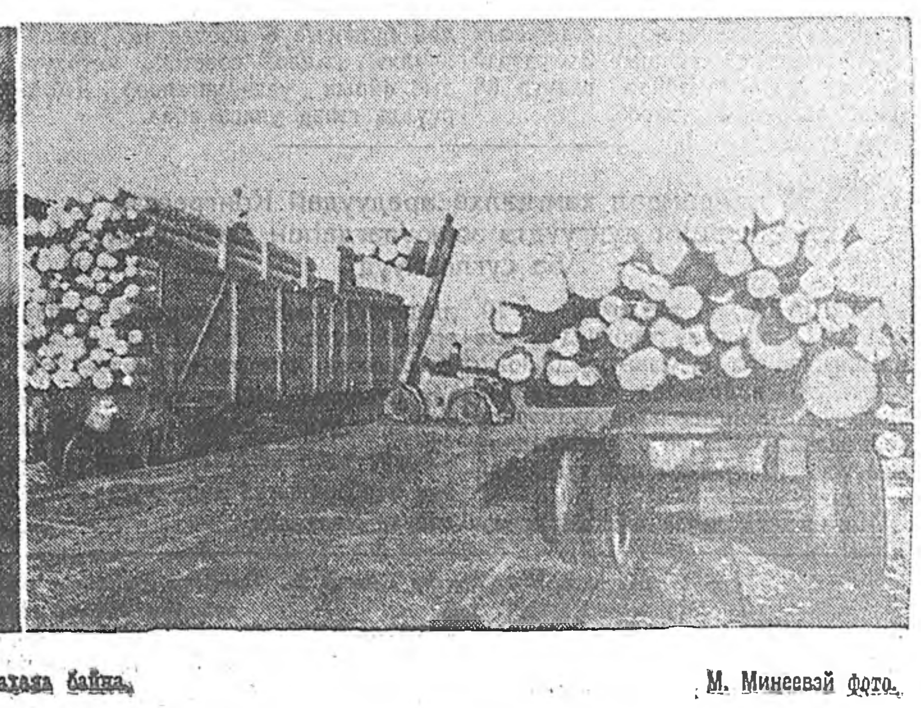
Иигэжэ бүхы звеногоороо ажалаа зохилдуулан табиһанай ашаар, мүнөө үедэ үдэрэйнгөө нормые 150—180 процент дүүргэнэбди.

Республикын модошодой дунда дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөндэ ороходоо модо отолхо энэ жэлэй нэгэдэхи кварталай түсэбые 210 процент гэхэ гү, али сезон соо 6000 кубометр модо отолхо уялга абаад, Хандагатайн леспромхозой эрхим электрохюрөөшэн Иван Афанасьевич Кострэмин гэгшые социалистическэ мүрысөөндэ уринаб.

Ф. Калунин, электрохюрөөшэн.

Шэнэ барилгануудта эрхим шанартай модо эльгээе!

Барилгын модо ашааһан эшелонууд Эрийскэ леспромхозһоо арадай ажахыда үдэр бүри эльгээгдэжэ байдаг. ЗУРАГ ДЭЭРЭ: модо ашааһан состав замда гарахаяа байна.

М. Минеевэй фото.

Хитадай ажалшад марксизм-ленинизмые шудална

ШАНХАЙ, декабриин 9. (ТАСС). Хитадай үргэн олониитэ ажалшад марксизм-ленинизм шудалхые ехээр эрмэлзэнэ. Марксистско-ленинскэ наукын гол заабаринуудые шудалха һургуулинууд ба курсанууд нээгдэнэ, «СССР дотор социализмын экономическа проблемэнүүд» гэжэ нүхэр И. В. Сталинай гениальна зохёолые, КПСС-эй XIX съездын документнүүдые саг үргэлжэ шудална.

«Цзянсижибао» газетын мэдээсэһэнэй ёһоор, городой гүрэнэй эмхи зургаануудай кадрова хүдэлмэрилэгшэдтэ зорюулагдаһан марксизм-ленинизмын үдэшын һургуули Наньчанда һаяхан нээгдэбэ. Тус һургуули марксизм-ленинизм зааха багшанарые бэлэдхэхэ байна.

Нүхэр И. В. Сталинай зохёолые ба КПСС-эй XIX съездын материалнуудые Центрально-Урда Хитадай гүрэнэй аппарадай хүдэлмэрилэгшэдэй үргэнөөр шудалжа эхилһэн тухай «Чанцзянжибао» газетэ мэдээсэнэ. Бухы районой гүрэнэй эмхи зургаануудай 225 мянга шахуу хүдэлмэрилэгшэд эдэ документнүүдые шудална.

Чунцинска «Синьхуажибао» газетын мэдээсэһэнэй ёһоор, Баруун-Урда Хитадай гүрэнэй эмхи зургаанууда ба Чунцинай арадай засагай городской органуудай 50 мянга гаран хүдэлмэрилэгшэд КПСС-эй XIX съездын документнүүдые шудалжа дүүргэхэеэ байна. Һаяар тэдэнэр нүхэр И. В. Сталинай шэнэ зохёолые шудалжа эхилхэ юм.

Зүүн Хитадта КПСС-эй XIX съездын материалнуудые шудалалга үргэн хэмжээтэй болоо. Гансахан Цзянсу провинцида уезднэ, районно ба провинциальна гүрэнэй эмхи зургаанудай 71.200 гаран хүдэлмэрилэгшэд эдэ материалнуудые шудална гэжэ нанкинска «Синьхуажибао» газетэ бэшэбэ.

Марксистско-ленинскэ теориие Хитадай гүрэнэй ба партийна аппарадай хүдэлмэрилэгшэдэй гүнзэгыгөөр шудалхатай хамта, хүдэлмэришэдэй ба таряашадай эдэбхитэдэй политическэ гэгээрэл ороной олохон городуудта ба районуудта үргэнөөр дэлгэрүүлэгдэнэ.

КПСС-эй XIX съездын материалнуудые, „СССР дотор социализмын экономическа проблемэнүүд" гэжэ нүхэр И. В. Сталинай зохёолые Болгарида шудална

СОФИ, январиин 10. (ТАСС). Болгариин профсоюзуудай центральна соведэй секретариат Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин XIX съездын материалнуудые ба «СССР дотор социализмын экономическа проблемэнүүд» гэжэ нүхэр Сталинай шэнэ зохёолые профсоюзна кадрнуудай шудалалга тухай шиидхэбэри гаргаба. Тус шиидхэбэри хадаа КПСС-эй XIX съездын материалнуудые ба нүхэр Сталинай шэнэ зохёолые шудалха зорилгоор политическэ һуралсалда хүдэлмэришэдые хабаадуулха гэжэ профсоюзуудай центральна комитедүүдые ба окружной соведүүдые уялгална.

„СССР дотор социализмын экономическа проблемэнүүд" гэжэ нүхэр Сталинай зохёол Францида үргэнөөр дэлгэрнэ

ПАРИЖ, январиин 8. (ТАСС). Франциин прогрессивнэ олониитэ «СССР дотор социализмын экономическа проблемэнүүд» гэжэ нүхэр Сталинай зохёолые ехээр һонирхон шудална. «Юманите» газетын мэдээсэһэнэй ёһоор, Французска коммунистическэ парти ба прогрессивнэ издательствонууд энэ зохёолые 127 мянган экземпляраар хэблэн гаргаба.

Польшын театральна искусствын хүгжэлтэ

ВАРШАВА, январиин 9. (ТАСС). Польско хэблэлэй агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор, үнгэрһэн жэлдэ Польско Арадай Республикада 98 театр, тэрэ тоодо, гүрэнэй оперно 5 театр хүдэлмэрилөө. Хүсэдбэшэ мэдээнүүдэй ёһоор, польско театрнууд үнгэрһэн жэлдэ 22.360 спектакль харуулба, тэдэниие 8850 мянган хүн хараба.

Олониитэ ажалшад искусствые ехээр һонирхоно, театральна коллективүүд предприятинуудай коллективүүдтэй нигта холбоо байгуулна, тиин харагшадай тоогой саг үргэлжын ургалтань нэн түрүүн энээгээр тайлбарилагдана.

Үнгэрһэн жэлдэ польско театрнуудай репертуар польско ба гадаадын драматургнуудай хэдэн шэнэ зохёолнуудаар баяжаба.

1952 ондо, польско-советскэ хани барисаанай һарын үедэ, ородой драматургнууд классигуудай, мүн мүнөө үеын советскэ уранзохёолшодой олон пьесэнүүд харуулагдаа. «Ревизор» ба «Гэрлэлгэ» гэжэ Гоголиин комединүүд, мүн Островскиин пьесэнүүд 11 театрта ехэ амжалтатайгаар харуулагдаа.

Үнгэрһэн жэлдэ польско зарим театрнууд Агуу ехэ Октябрьска социалистическэ революцида зорюулагдаһан советскэ пьесэнүүдые түрүүшынхеэ табиба. «Буутай хүн» гэжэ Погодиной пьесые табижа, Вроцлавска театр энээндэ эхи табяа. Тус пьесые табиһан ябадал Польшын театральна олониитын ажабайдалда ехэ событи болоо. Режиссер Ротбаумда, гол рольнуудые наадагшад Жуковскидо (Ленинэй ролиин түлөө) ба Бенуада (Щадринай ролиин түлөө) гүрэнэй шангууд олгогдобо.

Гадаадын классигуудай зохёолнуудһаа Шекспирэй, Мольерэй, Гольдониин пьесэнүүд, мүн Дикенсын ба Бальзагай зохёолнуудаар хэгдэһэн инсценировконууд польско театрнуудай сценэ дээрэ табигдаа.

Американска прогрессивнэ уранзохёолшо Говард Фастын «Гушан мүнгэн», Роже Вайянай «Полковник Фостер өөрыгөө гэмтэйдэ мэдэрнэ» гэжэ пьесэнүүд Польшодо мүнөө үеын гадаадын драматургнуудай дундаһаа түрүүшынхеэ харуулагдаба.

Румынска ажалшадай үйлэдбэриин мүрысөөн

БУХАРЕСТ, январиин 9. (ТАСС). Табанжэлэй түсэбые дүрбэн жэлдэ дүүргэхын түлөө мүрысөөн Румыниин промышленна предприятинууд ба транспорт дээрэ үргэгдэжэ байна.

Шэнэ жэлэй түрүүшын неделидэ Мойнештиин нефть олзоборилгын коллектив үйлэдбэриин даалгабариие 108—112 процент дүүргэбэ. Бакэудахи «Стяуа Рошие» гэжэ саарһанай-целлюлозно фабрикын хүдэлмэришэд һүүлшын 3 үдэрэй турша дотор түсэбһөө гадуур 68 тонно саарһа бэлэдхэбэ.

«Гривица Рошие» гэжэ бухарестскэ түмэр замай мастерскойн олон мянган хүнтэй коллектив энэ жэлэй үйлэдбэриин түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхэ гэһэн уряатайгаар түмэр замай транспортын бухы ажалшадта хандажа, үнэтэ үүсхэл гаргаа.

Түмэр замай мастерскойн коллектив энэ жэлэй түсэбые 11 һарын турша дотор дүүргэхэ, ажалай бүтээсые 6 процентээр дээшэлүүлхэ, ажалай советскэ методуудые ойрын үедэ үргэнөөр нэбтэрүүлхэ гэһэн уялга абаа.

Эб найрамдал хамгаалха арадуудай Конгрессэй хүдэлмэриин дүнгүүдтэ зорюулагдаһан митингнүүд ба суглаанууд

ВАРШАВА, январиин 10. (ТАСС). Польшын городуудта ехэ митингнүүд ба суглаанууд болоно байна. Эб найрамдал хамгаалха арадуудай Конгрессэй хүдэлмэридэ хабаадаһан польско делегациин гэшүүд Конгрессэй дүнгүүд тухай хөөрэнэ.

Митингнүүд дээрэ абтаһан резолюцинууд соогоо, ажалшад хадаа эб найрамдал хамгаалха Венскэ Конгрессэй шиидхэбэринүүдтэй нэгэн һаналтай байһан тухайгаа, дайн үүдхэгшэдэй гэмтэ түсэбүүдтэ эсэргүү эрид шангаар тэмсэхэ гэһэн хэлбэришэгүй дура хүсэл тухайгаа мэдүүлнэ.

КОРЕЙДЭХИ СОБЫТИНУУД

АРАДАЙ АРМИИН ГЛАВНА КОМАНДОВАНИИН МЭДЭЭСЭЛ

ПХЕНЬЯН, январиин 10. (ТАСС). Үнгэрһэн үдэр Арадай армиин ба Хитадай арадай һайндуратанай соединенинүүд американо-английска интервентнүүдтэ эсэргүү нютагай шанартай байлдаануудые Одесан хадын районо хэбэ гэжэ Корейскэ Арадай-Демократическа Республикын Арадай армиин Главна командовани мүнөөдэр мэдээсэбэ.

Дайсанай 11-дэхи пехотно дивизиин 20-дохи полк Арадай армиин эзэлэн байһан газарта 2 талаһаа добтолһон бэлобошье, гээлтэ хоролтодо орожо, гэдэргээ намнагдаа.

Мүнөөдэр дайсанай самолёдуудые агнан буудагшад дайсанай 2 самолёт унагаагаа.

ПХЕНЬЯН, январиин 11. (ТАСС). Арадай армиин соединенинүүд Хитадай Арадай һайндуратанай частьнуудтай хамтадаа ябажа, американо-английска интервентнүүдтэ ба лисынмановска сэрэгүүдтэ эсэргүү хамгаалгын байлдаануудые хэнэ гэжэ Корейскэ Арадай-Демократическа Республикын Арадай армиин Главна командованиин мүнөөдэр дамжуулһан мэдээсэл соо хэлэгдэнэ.

Мүнөөдэр Арадай армиин зенитнэ частьнууд ба дайсанай самолёдуудые агнан буудагшад дайсанай 3 самолёт унагаагаа, 2 самолёдыень гэмтээгээ.

Лисынмановска сэрэгэй транспорт шэнгэбэ

ШАНХАЙ, январиин 10. (ТАСС). Японско радиогой мэдээсэһэнэй ёһоор, үсэгэлдэр Пусанай дэргэдэ лисынмановска сэрэгэй транспорт шэнгэбэ. 220 гаран хүн үхөө.

Вьетнамска арадай арми амжалтатайгаар дайлалдана

ПАРИЖ, январиин 10. (ТАСС). Франс Пресс агентствын мэдээсэлһээ харахада, Вьетнамска Арадай армиин сэрэгүүд Тай-Биньһээ зүүнхойшоо (Улаан мүрэнэй алагай урда талада) хэдэн километртэ болоһон һүниин байлдаанай үедэ французска пост эзэлбэ.

Египедые агрессивнэ блогто оруулха гэһэн англо-американска түсэб

КАИР, январиин 10. (ТАСС). Холбоото Штадууд ба Англи «Дунда восточно хамгаалалта» гэдэгэй шэнэ проектые бэлэдхэбэ, тэрэнь Египедтэ барюулагдаха юм гэжэ Вашингтонһоо Ассошиэйтед Пресс агентствын абаһан мэдээсэлые египетскэ газетэнүүд толилбо. Дунда восточно командованида хабаадахые зүбшөөһэнэйнь түлөө Суэцкэ каналай зоноһоо английска сэрэгүүд гаргагдаха, мүн сэрэгэй ба экономическа туһаламжа үргэдхэгдэхэ гэжэ Египедые найдуулха байна.

Американска корабльнууд Испани ерээ

ПАРИЖ, январиин 10. (ТАСС). «Фигаро» газетын мэдээсэһэнэй ёһоор, Газарай дундада далайда байгаа американска 6-дахи флодой составта ородог сэрэгэй 37 корабль испанска портнуудта үсэгэлдэр ерэбэ.

Французска полициин ааша

ПАРИЖ, январиин 10. (ТАСС). Эб найрамдал хамгаалха арадуудай Конгрессэй хүдэлмэридэ хабаадаад, Венэһээ бусажа ерэһэн французска 175 делегадуудай зарим багажда арест хэжэ, французска полициин дура зоргоороо дахин аашалһан тухай демократическа хэблэл мэдээсэнэ. Корейдэ ба Хитадта бактериологическа дай хэһэн баримтануудые мүрдэхэ эрдэмтэдэй уласхоорондын комиссиин элидхэлэй экземплярнуудай хадагалаатай байһан багаж баригдаа.

Дотоодын хэрэгүүдэй министртэ эльгээһэн бэшэг соогоо, эб найрамдал хамгаалха Французска национальна соведэй түрүүлэгшэ Ив Фарж иимэ хэмжээнүүдэй хуулибуса байһые зааһан ба арестые дары болюулха, багажые эзэдтэнь бусааха эрилтэ табиһан байна.

Урда-Африканска Союзда олон хүн арестовалагдаба

ЛОНДОН, январиин 10. (ТАСС). Лондонско радиогой дамжуулһанай ёһоор, европеецүүдбэшэ үгытэйшүүлэй һуудаг Кейптаунай нэгэн райондо (Урда-Африканска Союз) 1100 гаран хүниие полици арестовалаа. Кейптаунһаа мэдээсэһэнэй ёһоор, арестовалагдаһан хүнүүдэй олонхинь үри доёнхо түлөөгүй, мүн бэеын тусхай үнэмшэлгэгүй гэжэ зэмэлэгдэбэ.

Союз доторoo түрүү һуури эзэлжэ ябаһан Байкало-Кударын гүрэнэй ондатрова ажахы Байгал далайн зүүн эрьедэ оршоно.

Энэ ажахын эмхитэй коллектив ондатра барилгаар 1952 онойнгоо даалгабари 131 процент дүүргэжэ, оронойнгоо бухы ондатрова ажахынуудта хандаһан хандалга соогоо абаһан уялгаяа холо үлүүлэн дүүргэһэн байна.

Ондатра үсхэбэрилэгшэд ажалдаа мичуринска түрүү наукын туйлалтые нэбтэрүүлэн, ондатра үсхэбэрилгөөр эрхим амжалта туйлаа. Тэрэнэй ашаар ангуушад үнгэрэгшэ жэлдэ гектар талмай бүриһөө дунда зэргээр 18.5 һайн участогуудһаа 75 хүрэтэр ондатра бариһан байна.

Тус коллектив агнууриин хэрэгые эрхилэгшэ ба агнууриин олзоборилгын ажахын Бүхэсоюзна научно-шэнжэлэлгын институдай научна сотрудник В. Вампиловай хүтэлбэри доро ондатра үсхэбэрилдэг участогуудайнгаа сөөрэмүүдтэ тэжээлэй ургасые дээшэлүүлхын түлөө ехэ хүдэлмэри хээ. Мүнөө тэндэ рагозо, хулһан, кубышка болон бусад культурна үбһэ ногоонууд таригдажа, анха түрүүшынхеэ эндэ ургуулагдадаг болоо.

Тиигэжэ сөөрэмүүд соо ондатрай эдидэг ногоонуудые элбэгээр ургуулһан дээрэһээ энэ промхоз үнэтэ ан — ондатрнуудые нилээд олошоруулһан байна.

Эрхим ажалайнгаа ашаар тус промхозой ангуушад нүхэд Г. Уладаев, Н. Пуховской, Д. Пермяков, Т. Брянский, И. Малахаев ба бусад 1952—1953 оной агнууриин сезон соо ондатра бариха даалгабаряа 4—6 дахин үлүүлэн дүүргэбэ. Мүнөө үедэ тэдэнэр ургамалнуудые суглуулжа, үсхэбэрилгэдэ үлөөгдэһэн ондатрануудтаа хоол нэмэжэ үгэнэ, тэдэнэрэй байрануудые дулаална, ондатрануудые баринжа эдидэг арьяатадые — үнэгэн, шоно, һолонго болон бусад мяхашаа ангуудые хюдаха хүдэлмэринүүдые үнгэргэнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: 1) ангуушад сөөрэмүүдтээ агнуури хэхэеэ ошожо ябана.

2) Ондатра баригша стахановец Андрей Березовский өөрынгөө сөөрэм шадар үнэгэнэй мүр мүшхэжэ ябана.

3) Ангуушан Хребтовский ондатрануудые амидыгаар бариха урьха өөрөө ухаалан хээд, тэрээнээ промхозойнгоо ахалагша агнууриин хэрэгые эрхилэгшэ Вампиловта үзүүлжэ байна.

4) Агнууриин № 1 участогые даагша нүхэр Смирнов, ангуушан Пермяков гэгшэд ондатрануудай байрануудые дулаалжа байна. Мүн промхозой эрхим ангуушад Г. Уладаев, Д. Пермяков гэгшэд хабар болоходо өөһэдынгөө сөөрэмүүдтэ тарихын тулада хулһанай үрһэнүүдые суглуулжа байна.

М. Минеевэй фото-очерк.

Бурят-Монголой уранзохёолшодой Союзда

Һаяхан уранзохёолшодой ниитын суглаан боложо дүүрэбэ. Тэрээн дээрэ республикын советскэ уранзохёолшодой Союзай правлениин түрүүлэгшэ нүхэр Ц. Галсанов үнгэрэгшэ жэлдэ уранзохёолшодой хэһэн хүдэлмэриин дүнгүүд ба саашанхи зорилгонууд тухай элидхэл хэбэ.

—Манай партиин түүхэтэ XIX съезд хадаа,—гэжэ тэрэ хэлэбэ,—уранзохёолшодой урда ехэхэн зорилгонуудые табяа, тэдэнэй хайшан гэжэ ажабайдалые үнэн зүбөөр харуулха тухай шэнэ заабаринуудые үгөө. Эдээниие хүтэлбэри болгон, бидэнэр манай республикын 30 жэлэй ойдо, мүн саашадаашье удха һайнтай, гүнзэгы идейнэ зохёолнуудые байгуулха уялгатайбди.

Элидхэлэй һүүлээр уранзохёолшод Н. Балдано, М. Степанов, М. Толкач, Х. Намсараев, А. Уланов, В. Штеренберг, Д. Жалсараев, Д. Мадасон гэгшэд үгэ хэлэбэ.

Хоёрдохи асуудалаар уранзохёолшодой Союзай правленидэ шэнэ гэшүүдые нэмэжэ һунгалга болобо. Нүхэд Ч. Цыдендамбаев, М. Хамаганов, В. Сергеев гэгшэд нэгэн дуугаар правлениин составта оруулагдаба.

* * *

Областной партийна һургуулиин олониитын организацинуудай уряалаар республикын уранзохёолшод тус һургуулиин һурагшадтай уулзаба. Уранзохёолшодой Союзай харюусалгата секретарь нүхэр М. Хамаганов эхилэлгын үгэ хэлэбэ. Тэрэнэй һүүлээр уранзохёолшод Х. Намсараев, Ж. Тумунов, Ц. Галсанов, Ш. Нимбуев, Д. Жалсараев, Д. Мадасон, Д. Хилтухин гэгшэд өөһэдынгөө шүлэгүүдые уншаһан ба ямар зохёолнуудые бэшэжэ байһан тухайгаа дэлгэрэнгыгээр хөөрэбэд. Мүн залуу поэт Ч. Намжилов «Шэнэ Үдын туяа» гэжэ поэмэһээ отрывок, оршуулагша М. Степанов Хоца Намсараевай «Үбгэн банди», «Үри нэхэбэри» гэһэн рассказуудые ород хэлэн дээрэ оршуулһанаа уншажа үгэбэд.

„Багшанарай үдэр" үнгэргэгдэбэ

КУРУМКАН. (Телеграфаар абтаба). Курумканай аймагай центртэ «Багшанарай үдэр» үнгэргэгдэбэ. «5—7-дохи классуудта грамматическа разбор хэхэ талаар минии дүй дүршэл» гэһэн элидхэлые багша Санжиева хэбэ. «СССР дотор социализмын экономическа проблемэнүүд» гэһэн лекци нүхэр Полякова уншаба. Һүүлдэнь уранһайханай самодеятельностиин концерт харуулагдаа. Һургуулиин кружогуудай хүдэлмэриие, мүн һуралсалай хэрэгсэлнүүдые харуулһан педвыставкэ харагшадай һайн сэгнэлтэ абаа.

В. Будаев.

Түсэбөө үлүүлэн дүүргэбэ

Ториин аймагай маслопром (директорынь нүхэр Аюша Саргаев) үнгэрэгшэ жэлэйнгээ үйлэдбэриин программые үлүүлэн дүүргэбэ.

Жэшээлхэдэ, һү тушааха түсэбөө аймагай колхозууд 111,3 процент, колхознигууд ба албахаагшад 112, 5 процент дүүргээ. Тиихэдэ, тус маслопромой коллектив орынзэ үйлэдбэрилхэ түсэбөө 102 процент, сагаан тоһо—110,7 процент, шара тоһо—100,7 процент дүүргэһэн байна. Тоһонойнь шанар һайн гэжэ сэгнэгдээ.

Үнгэрэгшэ жэлэй туршада Надежда Васильева, Прасковья Мариева, Лука Савельев гэгшэдэй хүтэлбэрилдэг сепараторна пунктнууд, мастер нүхэр Августа Осинкинагай хүтэлбэрилдэг Доодо-Ториин тоһоной завод үйлэдбэриин горьтой амжалтануудые туйлаа.

Д. Доржиев.

Редактор Б. Ц. ЦЫЖИПОВ.

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора—23, заместителя редактора—7-85. отв. секретаря — 3-23. Отделов: партийной жизни, сельского хозяйства 10-17, пропаганды и переводов 6.84, культуры и быта и промышленности—4-52, мест. информации и писем—11-05. Для междугородных переговоров — 16.

Н—00449. Типография Управления по делам полиграфической промышленности, издательств и книжной торговли при Совете Министров БМАССР. Тираж 10.000.